

ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΛΟΓΟΘΕΤΗ ΑΠΟ ΤΟ ΜΙΚΡΟ ΚΑΖΑΒΗΤΙ ΤΗΣ ΘΑΣΟΥ

Δημήτριος Θεοδωρίδης

Στη διερεύνηση της τοπικής ιστορίας σπουδαίο ρόλο παίζουν τα αρχεία που βρίσκονται στα χέρια οικογενειών με παλιά και πλούσια ιστορική παράδοση. Ένα απ' αυτά είναι και το αξιόλογο αρχείο της οικογένειας Λογοθέτη από το Μικρό Καζαβήτι της Θάσου, που βρίσκεται σήμερα στα χέρια της εγγονής του Βασιλείου Λογοθέτη, κ. Μαρίκας Μαυρομάτη-Μαργαρίτη, και την οποία θέλουμε να ευχαριστήσουμε για την προθυμία που έδειξε να θέσει στη διάθεσή μας το οικογενειακό της αρχείο.

Τα περισσότερα έγγραφα αναφέρονται στη δράση του Αναγνώστη παπα-Δημητρίου, που είναι και το πρώτο σημαντικό ιστορικό μέλος της οικογένειας Λογοθέτη, κατόπιν του γιου του Αναστασίου Αναγνώστου, από τον οποίον καθιερώθηκε μετέπειτα ως επώνυμο της οικογένειας ο τίτλος του Λογοθέτη που είχε, και τέλος στη δράση του εγγονού του Βασιλείου Λογοθέτη. Έτσι μέσα από τα έγγραφα του αρχείου παραelaύνουν τρεις γενιές, των οποίων παρουσιάζονται πτυχές της ζωής τους, η πολυετής δράση τους στην κοινοτική διοίκηση του Μικρού Καζαβητίου, ως επίσης και οι σχέσεις που είχαν αναπτύξει οι ίδιοι αλλά και το παραπάνω χωριό, κυρίως, με τη μονή Ξηροποτάμιου του Αγίου Όρους.

Το Καζαβήτι αποτελείται από δύο ορεινούς οικισμούς, που κτίστηκαν σε απόσταση οκτώ χιλιομέτρων από τη θάλασσα για να μην εντοπίζονται εύκολα από τους πειρατές. Η ιστορία του ξεκινά μέσα στους σκοτεινούς αιώνες της Τουρκοκρατίας στη Θάσο. Πρώτη φορά αναφέρεται στην απογραφή των κατοίκων της Θάσου του 1570, που συντάχθηκε με διαταγή του Σουλτάνου Σελίμ Β', ενώ δεν αναγράφεται στην απογραφή του 1519 επί Σουλεϊμάν του Μεγαλοπρεπή, γεγονός που αποδεικνύει ότι η ίδρυσή του πρέπει να τοποθετηθεί ανάμεσα στο χρονικό διάστημα 1520 έως 1570. Τότε αριθμούσε 50 οικογένειες από τις οποίες μερικές ήταν τουρκικής καταγωγής, ενώ στις αρχές του 17ου αιώνα αριθμούσε περίπου 120¹.

1. Βλ. *Ευαγγ. Μπαλά*, Η Θάσος στις Οθωμανικές απογραφές του 16ου και 17ου αιώνα, «Θασιακά», τ. 10 (2001), σ. 511.

Δεν γνωρίζουμε από πότε ξεχώρισαν οι δύο οικισμοί του Καζαβητίου, Μεγάλο και Μικρό Καζαβήτι. Πάντως από προφορικές αφηγήσεις που έφτασαν μέχρι τα σημερινά χρόνια στο Μεγάλο Καζαβήτι, που στα χρόνια της Τουρκοκρατίας ονομαζόταν Τσόγρα ή Τσιγγούρα, είχε την έδρα της η Τουρκική Διοίκηση, στο Κονάκι, περιοχή που ως σήμερα ονομάζεται έτσι. Σ' αυτό συνηγορεί και το γεγονός ότι ως το 1875 το Καζαβήτι αποτελούσε μια από τις τρεις έδρες συνεδριάσεων του Γενικού Συμβουλίου της Θάσου μαζί με το Θεολόγο και το Λιμένα². Ίσως λοιπόν πρώτα δημιουργήθηκε ο οικισμός του Μεγάλου Καζαβητίου και κατόπιν από κάποιους Έλληνες που ήθελαν να αποφύγουν την αφομοίωσή τους από τους Τούρκους να δημιουργήθηκε το Μικρό Καζαβήτι. Η ονομασία του εξάλλου στην περίοδο της Τουρκοκρατίας, Παπάζ-Μαχαλά, ήθελε να δείξει σε αντίθεση με το Μεγάλο Καζαβήτι τον αμιγή χριστιανικό πληθυσμό του οικισμού. Έτσι το 1906 το Μεγάλο Καζαβήτι αριθμούσε 200 οικογένειες και το Μικρό 80³. Οι κάτοικοι και των δύο οικισμών στα χρόνια της Τουρκοκρατίας ασχολούνταν κυρίως με την καλλιέργεια των ελαιοδέντρων και της αμπέλου, αλλά και με την κτηνοτροφία και τη μελισσοκομία. Τα προϊόντα που παρήγαγαν ήταν πολύτιμα και για τις λειτουργικές ανάγκες των μονών του Αγίου Όρους, γι' αυτό το λόγο οι μονές Ξηροποτάμιου, Εσφιγμένου και Φιλοθέου φρόντισαν να ιδρύσουν στην περιοχή του Καζαβητίου μετόχια⁴.

Σ' ένα τέτοιο περιβάλλον, στο χωριό Μικρό Καζαβήτι, έδρασε ο Αναγνώστης παπα-Δημητρίου, του οποίου αρκετά βιογραφικά στοιχεία έρχονται στο φως από τη μελέτη του αρχείου. Δεν γνωρίζουμε βέβαια τον ακριβή χρόνο της γέννησής του. Υποθέτουμε όμως ότι πρέπει να γεννήθηκε στις αρχές του 19ου αιώνα, αφού σε επιστολή του 1850 φαίνεται ότι εκτελούσε ήδη χρέη επιτρόπου της μονής Ξηροποτάμιου. Το ίδιο συμβαίνει και με το έτος του θανάτου του. Θα πρέπει να πέθανε μετά το 1867, αφού η τελευταία επιστολή, στην οποία αναφέρεται, είναι του ίδιου έτους. Αυτός καταγόταν από το χωριό Μαριές της Θάσου σύμφωνα με την προφορική πληροφορία που μας έδωσε η κ. Μαρίκα Μαργαρίτη, αλλά και το χοτζέτι (συμβόλαιο) του αρχείου που αφορά κιολά (χειμερινό βοσκότοπο) στο Φαρί, περιοχή Μαριών, που ανήκε στην περιουσία του. Όπως φαίνεται από το «Αντιπροσωπικό» του 1898, από το γάμιο του απέκτησε τρεις γιους: τον Αναστάσιο, τον Κωνσταντή και τον Γεώργιο.

Τα τούρκικα έγγραφα, που αναφέρονται σε μεγάλες εκτάσεις γης, σημαντικό

2. Βλ. Απ. Βακαλόπουλου, *Ιστορία της Θάσου 1453-1912*, Θεσ/νίκη 1984, σ. 145.

3. Βλ. *Κων/νου Μανάφη*, Χωριά, κάτοικοι, μαθηταί και διδάσκαλοι της νήσου, «Θασιακά», τ. 6 (1989), σ. 67.

4. Βλ. *Ξηροποταμιανού Προηγουμένων Ευδόκιμου*, *Η εν Αγίω Όρει Αθω Ιερά Βασιλική, Πατριαρχική, Σταυροπηγιακή, Σεβάσμια Μονή Ξηροποτάμιου 424-1925*, Θεσ/νίκη 1971, σ. 132 και Γεω. Σιμωνάκη, *Το Άγιον Όρος*, σ. 654, πρβλ. *Γεωργίου Κουκλιάτη*, Τα μετόχια του Αγίου Όρους στην Καβάλα και τη Θάσο, «Θασιακά», τ. 6 (1989), σ. 97-98.

αριθμό ελαιοδέντρων, αμπελιών και χωραφιών, δείχνουν ότι ο Αναγνώστης παπα-Δημητρίου ήταν ένας μεγάλος γαιοκτήμονας της περιοχής Καζαβητίου. Εκτός όμως από τον πλούτο, διέθετε ισχυρή προσωπικότητα και διοικητικές ικανότητες, οι οποίες τον ανέδειξαν σε σημαντικό παράγοντα του νησιού, ούτως ώστε να διατελέσει για αρκετά χρόνια μέλος του Εκκλησιαστικού Δικαστηρίου της Θάσου, να αναπτύξει αγαθές σχέσεις με το μητροπολίτη Μαρωνείας Κύριλλο και να διευθύνει τις υποθέσεις της κοινότητας του Παπά-Μαχαλά (Μικρού Καζαβητίου) για πολλά χρόνια. Ακόμη ο θρησκευτικός του ζήλος και η τιμιότητά του τον οδήγησαν να προσφέρει τις ακούραστες υπηρεσίες του ως επίτροπος των μετοχίων των μονών Ξηροποτάμιου, Φιλοθέου και Εσφιγμένου στη Θάσο.

Το έργο του Αναγνώστη παπα-Δημητρίου συνέχισε ο γιος του Αναστάσιος Αναγνώστου, που αργότερα πήρε το επίθετο Λογοθέτης. Αυτός γεννήθηκε τη δεκαετία του 1830 και πέθανε μετά το 1910 και πριν το 1914 σε προχωρημένη ηλικία. Ο Αναστάσιος Αναγνώστου αύξησε την πατρική περιουσία, συνέχισε να προσφέρει και αυτός τις υπηρεσίες του στις μονές του Αγίου Όρους και για πολλά χρόνια διέτελεσε προεστός του Μικρού Καζαβητίου. Η πολιτική του επιρροή όμως δεν σταματούσε στα όρια του χωριού του, αλλά εξαπλωνόταν σ' όλο το νησί της Θάσου, γι' αυτό από το 1870 μέχρι το 1884 υπήρξε ένα από τα μέλη του Γενικού Συμβουλίου⁵.

Ότι ο Αναστάσιος Αναγνώστου ήταν ένα σπουδαίο πολιτικό πρόσωπο της Θάσου φαίνεται και από τον τίτλο του Λογοθέτη⁶, τίτλος που επεκράτησε και ως επώνυμο τουλάχιστον από το 1895. Δε διάσσε πολλές φορές να συγκρουστεί με την ξένη εξουσία, Αιγυπτιακή ή Τουρκική, για τα συμφέροντα της πατρίδας του Θάσου. Το 1885 είναι ένας από τους προεστούς που υπογράφει την αναφορά που στέλνουν οι αντιπρόσωποι των κοινοτήτων της Θάσου στον Έλληνα υποπρόξενο Καβάλας Αλ. Τσιμπουράκη και του ζητούν τη συνδρομή του για την αντικατάσταση του Αιγυπτίου διοικητή του νησιού Ιμπραήμ Ασαφή μπέη⁷. Ακόμη το 1898 εκπροσωπεί τους κατοίκους του Μικρού Καζαβητίου στη συνέλευση των αντιπροσώπων των χωριών της Θάσου στην Καβάλα για την άρση της επιβολής των αυστηρών μέτρων και της νέας βαριάς φορολογίας από μέρους της Αιγυπτιακής διοίκησης⁸. Τέλος η συνεργασία του με το ελληνικό προξενείο και η ανάμειξή του στο Μακεδονικό αγώνα οδήγησαν αυτόν και τον προεστό των Μαριών Δ. Θωμαΐδη στις φυλακές της

5. Βλ. Αλ. Βακαλόπουλου, ό.π., σ. 105, και Κων/νου Χιόνη, Η απονομή της δικαιοσύνης στη Θάσο κατά την Τουρκοκρατία, «Θασιακά», τ. 5 (1988), σ. 190.

6. Βλ. Ιωάννης Γόρδου-Τσιλογεώργη, Εξεύρεση πόρων για την πραγματοποίηση κοινωφελών έργων στη Θάσο από το 1850 έως το 1925, «Θασιακά», τ. 10 (2001), σ. 221.

7. Βλ. Κιριάκου Ανκουρίνου, Η πολιτική κατάσταση του 1885 στη Θάσο, «Θασιακά», τ. 6 (1989), σ. 104.

8. Βλ. Κων/νου Χιόνη, Ανέκδοτα Θασιακά έγγραφα των ετών 1769-1909, «Θασιακά», τ. 5 (1988), σ. 125.

Θεο/νίκης⁹. Όπως παραδίδεται μάλιστα από τους απογόνους του κατόρθωσαν να αποφυλακιστούν μετά από μεγάλο και πολυδάπανο δικαστικό αγώνα.

Η παράδοση της οικογένειας Λογοθέτη σχετικά με την πολιτική ενασχόληση και την άσκηση της διοίκησης της κοινότητας του Μικρού Καζαβητίου συνεχίστηκε με επιτυχία τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα από το γιο του Αναστασίου Λογοθέτη, Βασίλειο. Αυτός γεννήθηκε το 1869 και πέθανε γύρω στα 1930. Από το γάμο του απέκτησε τρία παιδιά, από τα οποία επέζησε μόνο ένα, η Αθηνά, κόρη της οποίας είναι η κ. Μαρίκα Μαργαρίτη, η σημερινή κάτοχος του αρχείου.

ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ-ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ

Στο αρχείο Λογοθέτη περιλαμβάνονται εννέα βιβλία, δύο φύλλα εφημερίδων και 171 έγγραφα.

Τα βιβλία είναι τα εξής: «Η Ελληνική Ιστορία» του Κ. Σ. Ξανθοπούλου εκδοθείσα εν Σμύρνη το 1880, «Ηθικαί ομιλίες επί των Κυριακών Ευαγγελίων» 1874 του Λέοντος Μελά, «Εισαγωγή εις το θεωρητικόν και πρακτικόν της Μουσικής τέχνης του Λεοβίου συστήματος» 1840, «Βίοι Παράλληλοι» του Πλουτάρχου 1837, «Το Δι-σύνθετον του Ανθρώπου» υπό Χρυσάνθου Μακρή 1882, «Η Εξάβιβλος» του Κωνσταντίνου Αρμενοπούλου, εν Ενετίησιν 1805, «Γραμματική» 1905, «Λογοδοσία του Δ/κού Συμβουλίου του εν Αδριανουπόλει Φιλεκπαιδευτικού Συλλόγου» 1904 και η «Χριστιανική Κατήχησις» υπό Διομήδους Κυριακού 1877.

Εκτός από τα βιβλία στο αρχείο φυλάσσονται και δύο φύλλα εφημερίδων, «Το Κύμα» και «Η Σημαία», που κυκλοφόρησαν στις 19 Μαΐου 1915 και 6 Οκτωβρίου 1916, αντίστοιχα.

Εκείνα όμως που έχουν μεγαλύτερη αξία για τους ερευνητές είναι τα 171 έγγραφα που περιλαμβάνει το αρχείο Λογοθέτη. Από αυτά τα 123 είναι γραμμένα στην ελληνική γλώσσα και τα 48 στην τουρκική. Θα αρχίσουμε την περιγραφή των εγγράφων από τα δεύτερα. Τα περισσότερα είναι τίτλοι ιδιοκτησιών της οικογένειας Λογοθέτη στην περιοχή του Καζαβητίου και όλα σχεδόν φέρουν περίληψη στο πίσω μέρος. Είναι χοτζέτια, τεςκερέδες και ταπιά, δηλαδή συμβόλαια που αναφέρονται σε αγοραπωλησίες αμπελιών, κισλάδων, σπιτιών και ελαιοδέντρων. Ορισμένα από αυτά είναι τα εξής: «Χοτζέτι διά τον κισλά στο Φαρί σίνωρα Λάκος και Κεφαλάς ακροθάλασσο του Φαρί και Μέλισσα, 1835 Φεβρουαρίου 10», «Ταπί για τα Ζαφειράδικα τα δέντρα», «Χοτζέτι διά τον Μύλο, 1835», «Χοτζέτι διά στρέμματα οκτώ στο Δημητράκη το χαντάκι από πάνω», «Ταπί διά το σπίτι όπου καθόμαστε ίσια πέρα έως του Βαή», «Χοτζέτι διά του μακαρίτη του Καπογιάννη το σπίτι που αγόρασε από τον Χατζηκωνσταντή», «Χοτζέτι διά 12

9. Βλ. Γιάννη Καραδραχόντη, Ο Δημ. Θωμαΐδης και η δράση του στη Θάσο κατά το 19ο αιώνα, «Θασιακά», τ. 9 (1996), σ. 233.

στρέμματα χωράφι απ' έξω από τα πεύκα» κ. λ. π.

ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Ανάμεσα στα τουρκικά έγγραφα υπάρχουν και τρία, που είναι κατά τη γνώμη μας πολύ σημαντικά για την ιστορία της Θάσου. Το πρώτο είναι περίληψη του χοτζετίου του 1838, στην οποία αναφέρονται τα εξής: «*Χοτζέτιον Ιεροδικείου Θάσου χρονολογία 1252 (1838) ή απόφασις πρωτόδικος ορίζουσα τα σύνορα των συνοικιών Παπάς και Τσότρα*¹⁰ του χωριού Καζαβιτίου¹¹ της Θάσου. Πρωτότυπον της υπ' αυξ. αριθ: 343-90 –μεταφράσεως, Εν Καβάλα τη 9 Ιανουαρίου 1920». Την περίληψη αυτού του εγγράφου είχε υπόψη του ο αγαπητός συνάδελφος, ιστορικός ερευνητής, κ. Κων/νος Χιόνης¹², ο οποίος στήριξε την άποψη ότι το Ιεροδικείο Θάσου λειτούργησε τουλάχιστον έως το 1838, αφού υπάρχει η παραπάνω απόφαση που διορθώνει το υποστηριζόμενο από τον κ. Απόστολο Βακαλόπουλο¹³ ότι το Ιεροδικείο λειτούργησε μέχρι την επανάσταση του 1821.

Το δεύτερο σημαντικό έγγραφο για την τοπική ιστορία είναι η άδεια¹⁴ που χορηγήθηκε από την τουρκική διοίκηση της Θάσου το 1845 και αφορούσε την επισκευή και ανακαίνιση της εκκλησίας του «Αγίου Σπηλαίου», που βρισκόταν κοντά στη συνοικία του Παπάς Μαχαλά του Μικρού Καζαβητίου. Επειδή στην περιοχή δεν υπάρχει κανένα σπήλαιο, παρά μόνο στην τοποθεσία του μοναστηριού του Αγίου Παντελεήμονα, που απέχει λίγα χιλιόμετρα από το συγκεκριμένο χωριό, συμπεραίνουμε ότι η εκκλησία που ζητούν οι κάτοικοι να επισκευαστεί δεν είναι άλλη από αυτή που βρισκόταν στη θέση της σημερινής εκκλησίας του προαναφερθέντος μοναστηριού, πλάι στο «ιερό» σπήλαιο, όπου η θρησκευτική παράδοση αναφέρει ότι έζησε για ένα χρονικό διάστημα ο Άγιος Παντελεήμων. Έτσι από το έγγραφο αυτό προκύπτει ότι στην περιοχή αυτή υπήρχε μικρή εκκλησία αρκετά χρόνια πριν το 1845, που την ονόμαζαν του «Αγίου Σπηλαίου» και μετά την επισκευή και ανακαίνισή της, που έγινε το 1845, οι κάτοικοι άρχισαν να την αναφέρουν ως εκκλησία του Αγίου Παντελεήμονα. Αυτό αποδεικνύεται από την επιστολή¹⁵ με ημερομηνία 15 Δεκεμβρίου 1863 των ιδίων κατοίκων, που απευθυνόμενοι σε μοναστήρι του Αγίου Όρους ζητούν οικονομική ενίσχυση με απώτερο σκοπό την επέκταση του ίδιου ναού, που από τότε είναι αφιερωμένος στη μνήμη του Αγίου Παντελεήμονα.

10. Σε νεότερα έγγραφα η συνοικία Τσότρα αναφέρεται ως Τσιγγούρα.

11. Οι συνοικισμοί που αναφέρονται είναι το σημερινό Μικρό και Μεγάλο Καζαβήτι.

12. Βλ. Κων/νου Χιόνη, Η απονομή της δικαιοσύνης στη Θάσο κατά την Τουρκοκρατία, «Θασιακά», τ. 5 (1988), σ. 161.

13. Βλ. Απ. Βακαλόπουλου, ό.π., σ. 88-89.

14. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 1.

15. Βλ. Δημ. Κύρου, Πληροφορίες για τις σχέσεις της Θάσου με τη Χαλκιδική και το Άγιον Όρος κατά τον 19ον και αρχές του 20ού αιώνα, στον παρόντα τόμο.

Εκτός από τα παραπάνω τουρκικά έγγραφα κρίνουμε απαραίτητο να αναφερθούμε και στο αποφυλακιστήριο του 1907, το οποίο επισημαίνουν ο κ. Χιόνης¹⁶ και ο κ. Γιάννης Καραδρακόντης, για να υποστηρίξουν τη συμμετοχή του Δημητρίου Θωμαΐδη, προεστού Μαριών, και του Αναστασίου Λογοθέτη, προεστού Μικρού Καζαβητίου, στο Μακεδονικό αγώνα, επειδή φυλακίστηκαν στο Επταπύργιο Θεσ/νίκης. Στην πίσω πλευρά του εγγράφου υπάρχει περίληψη, στην οποία αναφέρονται τα εξής: «Δ. Θωμαΐδης-Α. Λογοθέτης. Έγγραφοι όπερ δεικνυόμενοι εις τας λιμενικάς αρχάς έλθωσιν εις Θάσον αποφυλακισθέντες εκ Θεσ/νίκης». Από την περίληψη του εγγράφου δεν προκύπτει η αιτία της φυλάκισης των δύο προεστών. Ο κ. Χιόνης όμως μας πληροφόρησε ότι είχε προφορική μαρτυρία σχετικά με τη συμμετοχή του Αν. Λογοθέτη και του Δημ. Θωμαΐδη στη διοργάνωση του Μακεδονικού Αγώνα στη Θάσο από το μακαρίτη Γεώργιο Μαυρομάτη, που ήταν γαμπρός του Βασιλείου Λογοθέτη και κάτοχος τότε του αρχείου της οικογένειας αυτής.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

Τα έγγραφα που είναι γραμμένα στην ελληνική καλύπτουν τη χρονική περίοδο 1850 έως 1916. Περιλαμβάνουν επιστολές, πωλητήρια, αποδείξεις και άλλα έγγραφα διαφόρου περιεχομένου.

Κατ' αρχάς οι επιστολές που διασώζονται στο αρχείο της οικογένειας Λογοθέτη είναι 44. Απ' αυτές οι 34 προέρχονται από τη μονή Ξηροποτάμου και απευθύνονται οι 30 στον Αναγνώστη παπα-Δημητρίου, κατά το διάστημα 1850-1867, και οι υπόλοιπες σε άλλα πρόσωπα. Άλλες 5 επιστολές, των ετών 1852-1854, προέρχονται από τη μονή Εσφιγμένου, μία του έτους 1858 προέρχεται από τη μονή Φιλοθέου και μία του 1851 αποστέλλεται από το μητροπολίτη Μακρονείας Κύριλλο. Παραλήπτης αυτών των επιστολών είναι πάλι ο Αναγνώστης παπα-Δημητρίου. Δύο επιστολές του 1895 αποστέλλονται από τον Αναστάσιο Λογοθέτη στους προεστούς των άλλων κοινοτήτων της Θάσου και μία από τον Νικόλαο Νηνούδη στο φίλο του Βασίλειο Λογοθέτη.

Από τις παραπάνω επιστολές του αρχείου μέχρι σήμερα έχουν δημοσιευθεί επτά¹⁷, και από τις υπόλοιπες δημοσιεύουμε 21, που κρίνουμε ότι παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Από τις επιστολές που εστάλησαν από τη μονή Ξηροποτάμου στον Αναγνώστη παπα-Δημητρίου ξεχωρίζουν οι παρακάτω: Οι δύο επιστολές με

16. Βλ. *Κων/νου Χιόνη*, εφημερίδα Ταχυδρόμος Καβάλας, 4-01-1974, πρβλ. και *Γιάννη Καραδρακόντη*, ό.π. σ. 233.

17. Βλ. *Ιωάννας Γόρδου-Τσιλογεώργη*, ό. π., σ. 220-221, και *Ν. Τσιλογεώργη*, Η Μονή Φιλοθέου και το μοναστήρι του Μιχαήλ Αρχαγγέλου στο Θεολόγο, «Θασιακά», τ. 9 (1996), σ. 503 και *Γεωργία Χιόνη*, Ταχυδρομεία και τηλεπικοινωνίες στη Θάσο και Καβάλα κατά την Τουρκοκρατία, Πρακτικά Α' Διεθνούς Συνεδρίου Βαλκανικών Ιστορικών Σπουδών «Η Καβάλα και τα Βαλκάνια από την αρχαιότητα

ημερομηνία 28 Σεπτεμβρίου 1850¹⁸ και 16 Αυγούστου 1851¹⁹ μας πληροφορούν ότι η προαναφερθείσα μονή είχε στην κατοχή της στο Καζαβήτι ένα μετόχι, ικανό αριθμό ελαιοδέντρων και ένα μύλο. Η διαχείριση της περιουσίας της μονής γινόταν με τη βοήθεια του επιτρόπου της Αναγνώστη παπα-Δημητρίου, που ήταν και ο προεστός του Μικρού Καζαβητίου. Επίσης η μονή, όπως προκύπτει από επιστολή με ημερομηνία 8 Σεπτεμβρίου 1851²⁰, διέθετε μετόχι και ελαιόδεντρα και στο χωριό Μαριές, για τα οποία επίτροπος ήταν επίσης ο Αναγνώστης παπα-Δημητρίου. Ο ανωτέρω φαίνεται ότι διέθετε μεγάλη για την εποχή χρηματική περιουσία, εφ' όσον μπορούσε να δανείζει στον οικονόμο του μετοχίου 1000 ασημένια γρόσια και μετά από λίγους μήνες άλλα 500.

Όμως παρά την περιουσία που διέθετε η μονή στη Θάσο, όπως διαφαίνεται από την επιστολή²¹ με ημερομηνία 22 Σεπτεμβρίου 1851, είχε περιέλθει σε οικονομική δυσπραγία μη μπορώντας να καλύψει τις ανάγκες του μετοχίου της. Έτσι επιθυμούσε να πουλήσει τον ελαιόμυλο με αντάλλαγμα ένα αριθμό ελαιοδέντρων.

Επιπρόσθετα η μονή δεν περιοριζόταν μόνο στα υπάρχοντα περιουσιακά της στοιχεία, αλλά προσπαθούσε να τα αυξήσει. Έτσι από επιστολές που γράφτηκαν στις 2 Δεκεμβρίου 1851²² και στις 2 Απριλίου 1852²³ και απευθύνονταν πάλι στον Αναγνώστη παπα-Δημητρίου γνωρίζουμε ότι αυτή επρόκειτο να κτίσει νέο μετόχι στο Καζαβήτι, αφού πουλούσε το παλιό και αγόραζε νέα περιοχή με τα χρήματα που είχε συγκεντρώσει ο επίτροπος από την πώληση του λαδιού της χρονιάς. Για την ανέγερση του νέου μετοχίου οι επίτροποι μοναχοί της μονής του έστειλαν σημείωμα με τα είδη ξυλείας που θα χρειαζόνταν για την κατασκευή του. Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι η μονή Ξηροποτάμιου πρέπει να είχε ιδρύσει το μετόχι της στο χωριό Καζαβήτι από τα τέλη του 18ου αιώνα και ότι ο αριθμός των ελαιοδέντρων που κατείχε στα χωριά Καζαβήτι και Μαριές ήταν αρκετά μεγάλος.

Επίσης στις επιστολές με ημερομηνία 19 Αυγούστου 1852²⁴ και 4 Οκτωβρίου 1853²⁵ αποδεικνύεται ότι ο οικονόμος του μετοχίου κάθε μονής κρατούσε κατάστιχο εσόδων και εξόδων κάθε έτους, που συγκρίνονταν από τη μονή με το αντίστοιχο κατάστιχο που κατέγραφε και ο επίτροπός της και έτσι αποφεύγονταν οι οικο-

μέχρι σήμερα» και *Κων/νου Χιόνη*, Η απονομή της δικαιοσύνης στη Θάσο κατά την Τουρκοκρατία, «Θασιακά», τ. 5 (1988), σ. 179.

18. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 2.

19. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 3.

20. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 4.

21. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 5.

22. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 6.

23. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 7.

24. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 8.

25. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 9.

νομικές ατασθαλίες. Δύο τέτοια κατάστιχα των ετών 1852 και 1858 του μετοχίου του Καζαβητίου της μονής Ξηροποτάμου υπάρχουν στο αρχείο της οικογένειας Λογοθέτη.

Ακόμη ενδιαφέρον παρουσιάζει επιστολή²⁶ που φέρει ημερομηνία 20 Οκτωβρίου 1852 και ιδιόχειρο σημείωμα του Αναγνώστη παπα-Δημητρίου από τα οποία προκύπτει η πληροφορία για τον πληθωρισμό που συνέβη το 1852, γεγονός που επισημαίνεται και από τη μονή Ξηροποτάμου στην αναφερόμενη επιστολή.

Ακολουθώς από τέσσερις επιστολές με ημερομηνία 2 Ιουνίου 1852²⁷, 22 Μαρτίου²⁸, 9 Απριλίου²⁹ και 21 Μαΐου³⁰ του 1853, το πληρεξούσιο γράμμα της 22ας Μαρτίου 1853³¹, το πωλητήριο το επιβεβαιωμένο από το μητροπολίτη Μαρωνείας Κύριλλο, με ημερομηνία 1 Αυγούστου 1854³², και άλλες δύο επιστολές με ημερομηνία 12 Ιουνίου 1854³³, που αποτελούν μια ενότητα ως προς το περιεχόμενό τους³⁴, αντλούμε τις πληροφορίες ότι η μονή Ξηροποτάμου επιθυμεί να ανταλλάξει 370 ελαιόδεντρα που κατέχει στο χωριό Βουλγάρο (Ραχώνι) με άλλα που είναι στην ιδιοκτησία της μονής Βατοπεδίου. Η ανταλλαγή γίνεται για να γίνει συγκέντρωση της περιουσίας της μονής σ' ένα τόπο. Για το σκοπό αυτό ορίζονται ως πληρεξούσιοι ο οικονόμος του μετοχίου Καζαβητίου Καισάριος και ο επίτροπος της μονής Αναγνώστης παπα-Δημητρίου. Στις επιστολές τονίζεται ότι πρέπει να γίνει προσεκτική εκτίμηση της αξίας των ελαιοδέντρων για να μη ζημιωθεί η μονή, επειδή εκείνη την εποχή το νόμισμα του γροσίου είχε μεγαλύτερη αγοραστική αξία στο Άγιο Όρος από ότι στη Θάσο. Στην προσπάθειά της μάλιστα η μονή να αυξήσει το ζήλο που έπρεπε να επιδείξει ο επίτροπός της, του προσφέρει ένα ζευγάρι βόδια σε ιδιαίτερα καλή τιμή (1100 γρόσια). Από τα ίδια κείμενα γνωστοποιείται ότι η μονή δάνειζε χρήματα στο Μαχαλά (κοινότητα) του Μικρού Καζαβητίου για διάφορες ανάγκες του, αλλά και μέσω ομολογιών σε κατοίκους της Θάσου, τα οποία πολλές φορές με δυσκολία και καθυστέρηση κατόρθωνε να τα εισπράξει ο επίτροπός της, όπως φαίνεται στις περιπτώσεις του χρεωφειλέτου Αναγνώστη Αναστασίου από τις Μαριές (1000 γρόσια) και Ιωάννη Λωρέντσα από την Παναγία (8160 γρόσια). Από τις ίδιες επιστολές επίσης μαθαίνουμε για την υπόθεση της μητρικής περιου-

26. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 10.

27. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 11.

28. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 12.

29. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 13.

30. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 14.

31. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 15.

32. Βλ. *Μητροπολίτη Μαντινείας και Κυνουρίας Αλεξάνδρου*, Αναζήτησις παρουσίας της εκκλησίας Μαρωνείας στη Θάσο, «Θασιακά», τ. 10 (2001), σ. 68-69.

33. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 16.

34. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 17.

σίας του μοναχού Νεοφύτου από την Παναγία. Για την πώλησή της καλείται να ενδιαφερθεί ο επίτροπος Αναγνώστης παπα - Δημητρίου με τη γραπτή επιβεβαίωση του μητροπολίτη Μαρωνείας Κυρίλλου. Παρατηρούμε λοιπόν ότι το ιδιόρρυθμο καθεστώς της μονής Ξηροποτάμου επέτρεπε την πώληση των περιουσιακών στοιχείων των μοναχών, κινητών και ακινήτων, για να καλυφθούν οι οικονομικές ανάγκες της.

Τέλος ακόμη μια πληροφορία που προκύπτει από τα παραπάνω έγγραφα είναι ότι οι ανάγκες της μονής σε ελαιόλαδο καλύπτονταν εξ ολοκλήρου από τα μετόχια της που είχε στη Θάσο. Γι' αυτό συνεχώς οι επίτροποί της ζητούν από τον Αναγνώστη παπα -Δημητρίου να φροντίζει για την έγκαιρη αποστολή του.

Όμως ένα από τα ιερά και πολύτιμα αντικείμενα που διαθέτει μέχρι και σήμερα η μονή Ξηροποτάμου είναι ένα τμήμα του θαυματουργού Τιμίου Σταυρού, το οποίο πολύ νωρίτερα από το 1853 επικράτησε η συνήθεια να αποστέλλεται και να περιφέρεται στα χωριά της Θάσου για την επίτευξη της υγείας και ευημερίας των κατοίκων τους και όχι μόνο. Γι' αυτό λοιπόν το ιερό έθιμο μας πληροφορούν οι επιστολές με ημερομηνίες 20 Απριλίου 1853³⁵, 16 Μαρτίου 1915³⁶ και 16 Μαΐου 1915³⁷. Απ' αυτές μαθαίνουμε ότι οι περιοδεύοντες μοναχοί με τον Τίμιο Σταυρό είχαν ως έδρα τους το μετόχι της μονής στις Μαριές, όπου και συγκεντρωνόταν το αφιερωμένο στο ιερό λείψανο ελαιόλαδο από τους κατοίκους των χωριών.

Από τις πέντε επιστολές που εστάλησαν στον Αναγνώστη παπα-Δημητρίου από τη μονή Εσφιγμένου δημοσιεύουμε μία με ημερομηνία 25 Ιουλίου 1854³⁸, γιατί αποδεικνύει ότι και η παραπάνω μονή κατείχε μετόχι και ελαιόμυλο στο Καζαβήτι της Θάσου, και επίτροπός της ήταν ο προαναφερθείς.

Τελειώνοντας την παρουσίαση των επιστολών του αρχείου που παρουσιάζουν ενδιαφέρον δεν θα ήταν δυνατόν να μην αναφερθούμε και στη φιλική επιστολή του Νικολάου Νηνούδη³⁹ προς το Βασίλειο Λογοθέτη, με ημερομηνία 18 Ιουλίου 1915. Απ' αυτή πληροφορούμαστε την αγωνιώδη προσπάθεια του Νικόλαου Νηνούδη να μπορέσει να μεταβεί από τη Θεσ/νίκη, όπου διέμενε, στη Μικρά Ασία για να διασώσει την οκταμελή οικογένειά του μεταφέροντάς την στην Ελλάδα, γιατί, όπως γράφει, έχουν αρχίσει οι διώξεις των Τούρκων εις βάρος των Ελλήνων.

Εκτός από τις επιστολές μία άλλη ενδιαφέρουσα ομάδα εγγράφων που περιλαμβάνει το αρχείο της οικογένειας Λογοθέτη είναι τα 13 πωλητήρια. Αυτά συντάχθηκαν ανάμεσα στα έτη 1898 και 1912 και αφορούν την πώληση ελαιοδέντρων και κτημάτων στην περιοχή Καζαβητίου από κατοίκους του χωριού στον Αναστάσιο

35. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 18.

36. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 19.

37. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 20.

38. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 21.

39. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 22.

και Βασίλειο Λογοθέτη. Ενδεικτικά δημοσιεύουμε το πωλητήριο⁴⁰ με ημερομηνία 10 Ιανουαρίου 1910, γιατί είναι το έγγραφο του αρχείου, στο οποίο για τελευταία φορά αναφέρεται το όνομα του Αναστασίου Λογοθέτη, γεγονός που αποδεικνύει ότι ζούσε το 1910 και πέθανε μετά την ημερομηνία αυτή.

Αξιόλογο επίσης είναι και το πωλητήριο⁴¹ με ημερομηνία 19 Απριλίου 1912, το οποίο μας πληροφορεί ότι και η μονή Εσφιγμένου είχε στην ιδιοκτησία της στο Καζαβήτι ένα συγκεκριμένο αριθμό ελαιοδέντρων.

Η τρίτη ενότητα εγγράφων του αρχείου της οικογένειας Λογοθέτη είναι 12 αποδείξεις. Απ' αυτές οι τρεις είναι έντυπες διπλότυπες αποδείξεις φόρου ελαιοδεκάτης και οι υπόλοιπες αφορούν δΟΣΟΛΗΨΙΕΣ των μελών της οικογένειας Λογοθέτη. Από αυτές δημοσιεύουμε την απόδειξη⁴² με ημερομηνία 29 Απριλίου 1856, στην οποία ο μοναχός Άνθιμος της μονής Φιλοθέου αναγνωρίζει ότι έλαβε από τον επίτροπο της μονής Αναγνώστη παπα-Δημητρίου για το λάδι της χρονιάς του μοναστηριού 492 γρόσια. Έτσι αποδεικνύεται ότι ο προαναφερόμενος εκτελούσε χρέη επιτρόπου και της μονής Φιλοθέου, η οποία είχε στην ιδιοκτησία της ένα σημαντικό αριθμό ελαιοδέντρων στη Θάσο. Ακόμη σε άλλη απόδειξη⁴³ με ημερομηνία 9 Ιουλίου 1892 παρατηρούμε τη φορολογία που πλήρωσε στην τουρκική διοίκηση το έτος αυτό το χωριό Παπάζ Μαχαλά (Μικρό Καζαβήτι).

Από τα έγγραφα του αρχείου της οικογένειας Λογοθέτη, που έχουν διάφορο περιεχόμενο και ανήκουν στο 19ο αιώνα, δημοσιεύουμε πρώτα εκείνο στο οποίο καταγράφεται ο γενικός λογαριασμός του Ιμηνίου του Παπάζ Μαχαλά Καζαβητίου⁴⁴, του έτους 1852. Παρατηρούμε σ' αυτό ότι δεξιά καταγράφονται τα έσοδα της κοινότητας αυτού του έτους από διάφορους φόρους και τους οποίους οφείλει να αποδώσει στην Αιγυπτιακή διοίκηση⁴⁵ και αριστερά οι διαστάσεις, το βάρος και η αξία σε γρόσια των μεγάλων κορμών δέντρων, κατάλληλων για τη ναυπήγηση καραβιών⁴⁶, που φορτώθηκαν από την κοινότητα Μικρού Καζαβητίου σε πλοία και στάλθηκαν στο ναύσταθμο της Αλεξάνδρειας της Αιγύπτου εις αντιστάθμισμα της απόδοσης των εισπραχθέντων φόρων. Η κοινότητα συμψηφίζει τους φόρους που εισέπραξε με την αξία της ξυλείας και από τα 23.446,21 γρόσια που όφειλε έμεινε ως υπόλοιπο χρέος της 1712,21 γρόσια.

Έπειτα ένα άλλο έγγραφο του αρχείου με ιδιαίτερη αξία είναι το δίπλωμα του φιλεκπαιδευτικού συλλόγου της Καβάλας «Αριστοτέλης»⁴⁷ που απονεμήθηκε στον

40. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 23.

41. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 24.

42. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 25.

43. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 26.

44. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 27.

45. Βλ. Απ. Βακαλόπουλου, ό.π., σ. 108 και 112.

46. Βλ. Απ. Βακαλόπουλου, ό.π. σ. 131.

Αναστάσιο Αναγνώστου, μετέπειτα γνωστό με το επίθετο Λογοθέτη. Σ' αυτό αναγράφεται: «Ο εν Καβάλα φιλεκπαιδευτικός Σύλλογος Αριστοτέλης ψηφισάμενος εν τη Α' συνεδριάσει αυτού τον εν Θάσω κύριον Αναστάσιον Αναγνώστου αντεπistέλλον μέλος αυτού δίδωσιν αυτό το παρόν δίπλωμα. Εν Καβάλα τη 18 Ιουλίου 1880. Ο πρόεδρος και ο γεν. γραμματεύς». Έτσι αποδεικνύεται με βεβαιότητα η αγάπη και το ενδιαφέρον του Αναστάσιου Λογοθέτη για την καλλιέργεια των γραμμάτων στα δύσκολα χρόνια πριν την απελευθέρωση της Θάσου και η υποστήριξη από μέρους του ενός εκπαιδευτικού συλλόγου που ίσως να είχε και ως σκοπό του την προστασία των Ορθόδοξων Ελλήνων από την προπαγάνδα της σχισματικής εξουχίας, που άρχισε να δρα στην περιοχή.

Ακόμη στο αρχείο της οικογένειας Λογοθέτη διασώθηκε και το «κατάστιχο» του κώδικα των 13 αποφάσεων της προεσποδημογεροντίας του Μικρού Καζαβητίου σχετικά με την εκδίκαση τοπικών υποθέσεων από το 1873-1881, που δημοσιεύθηκε από τον Γεώργιο Νάκο⁴⁸ και μας δίνει σημαντικές πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούσε η κοινοτική δικαστική δικαιοδοσία σύμφωνα με το εθμικό δίκαιο της Θάσου. Αξιοσημείωτο ακόμη είναι ότι σ' όλες τις αποφάσεις του κώδικα υπογράφει ως προεστός του Μικρού Καζαβητίου ο Αναστάσιος Αναγνώστου (Λογοθέτης).

Στο αρχείο υπάρχει ακόμη ένα έγγραφο που έχει σχέση με την απονομή της δικαιοσύνης στη Θάσο και είναι η επιστολή⁴⁹ με ημερομηνία 11 Ιουνίου 1884 του προέδρου του Γενικού Συμβουλίου Θάσου, Χασάν βέη, προς τον προεστό Αναστάσιο Αναγνώστου, τους δημογέροντες και τον σούμπαση Παπάζ Καζαβήτι, με την οποία τους δίνει οδηγίες για μια δικαστική υπόθεση.

Με το αίτημα της πλειονότητας των προεστών και του λαού της Θάσου για την αντικατάσταση του διοικητή του νησιού Ιμπραήμ Ασαφή μπέη, το 1885, εξαιτίας των διοικητικών του αυθαιρεσιών, που οδήγησαν σε αναταραχή το νησί, έχει σχέση το έγγραφο που αποτελεί τη μετάφραση του φιρμανίου του χεδίβη της Αιγύπτου Τεουφίκ πασά⁵⁰, με ημερομηνία 5 Μαρτίου 1885, προς τους κατοίκους της Θάσου, με το οποίο τους ανακοινώνει ότι αποστέλλει στο νησί τον επιθεωρητή Γιαγχιά Καδρής βέη για να εξετάσει τα αίτια των ανωμαλιών του τόπου. Ας σημειωθεί εδώ ότι ο επιθεωρητής με την τελική του έκθεση για τα πεπραγμένα της διοίκησης οδήγησε την

47. Βλ. Κ. Χιώνη, Η παιδεία στην Καβάλα (1864-1919), Καβάλα 1990.

48. Βλ. Γεωργίου Νάκου, Μια μορφή κοινοτικής-δικαστικής δικαιοδοσίας στο εθμικό δίκαιο της Θάσου, «Θασιακά», τ. 7 (1992), σ. 65-89.

49. Βλ. Κ. Χιώνη, Η απονομή της δικαιοσύνης στη Θάσο κατά την Τουρκοκρατία, «Θασιακά», τ. 5 (1988), σ. 190.

50. Βλ. Α. Ε. Bakalopoulos, *Thasos, son histoire, son administration de 1453 à 1912*, Γαλλική έκδοση, Παράρτημα, αριθμ. εγ. 41, σ. 128-129, και Κυριάκου Λικουρίνου, Η πολιτική κατάσταση του 1885 στη Θάσο, «Θασιακά», τ. 6 (1989), σ. 104.

Αιγυπτιακή κυβέρνηση στην αντικατάσταση του διοικητή Ιμπραήμ μπέη.

Όμως τα προβλήματα που αντιμετώπιζαν οι Θάσιοι κάτω από την Αιγυπτιακή διοίκηση δεν λιγοστεύουν, αλλά αντίθετα, όσο βαδίζουμε προς το τέλος του 19ου αιώνα, πληθαίνουν με αποκορύφωμα την εισαγωγή του τουρκικού νόμου για τα δικαστικά τέλη και την επαναφορά της τουρκικής γλώσσας στα δικαστήρια το 1898⁵¹. Σ' αυτά προστέθηκε και η απαγόρευση της σύγκλησης της γενικής συνέλευσης των κατοίκων του νησιού τον Αύγουστο του ίδιου έτους. Με τις αντιδράσεις λοιπόν των Θάσιων που ακολούθησαν έχει σχέση το έγγραφο του αρχείου με τον τίτλο «Αντιπροσωπικόν»⁵² και φέρει ημερομηνία 3 Σεπτεμβρίου 1898. Το έγγραφο υπογράφουν 46 κάτοικοι του Παπάζ Καζαβίτης (Μικρό Καζαβήτι), οι οποίοι ομόφωνα ορίζουν ως αντιπρόσωπό τους στο Συμβούλιο των αντιπροσώπων του νησιού, που θα συνερχόταν στην Καβάλα για να λάβει σημαντικές αποφάσεις σχετικά με τα προβλήματα που απασχολούσαν τους Θάσιους, τον Αναστάσιο Λογοθέτη. Για την εξέλιξη των γεγονότων γράφει αναλυτικά ο Γεώργιος Παπαευστρατίου⁵³, ο οποίος συμμετείχε σ' αυτά ως αντιπρόσωπος.

Εκτός όμως από τα έγγραφα που αναφέρονται σε γεγονότα του 19ου αιώνα, στο αρχείο της οικογένειας Λογοθέτη υπάρχουν και άλλα που συνδέονται με γεγονότα που συμβαίνουν μετά την απελευθέρωση της Θάσου, στα έτη 1915 και 1916. Τα τελευταία έγγραφα μάλιστα έχουν σχέση με τη Γαλλική κατοχή της νήσου. Σχεδόν όλα τα νεότερα έγγραφα αναφέρονται στο γιο του Αναστάσιου Αναγνώστου-Λογοθέτη, Βασίλειο Λογοθέτη, που διετέλεσε προεστός της κοινότητας Μικρού Καζαβητίου για αρκετά χρόνια. Έτσι τα περισσότερα αφορούν την αλληλογραφία της κοινότητας και είναι πολύ σημαντικά για τους ερευνητές της τοπικής και όχι μόνο ιστορίας. Τα χρόνια αυτά η υποδιοίκηση της Καβάλας και Θάσου υπάγεται στη Νομαρχία Δράμας. Ως υποδιοικητής Καβάλας αναφέρεται ο Μ. Μαρινάκης και Θάσου ο Ε. Ζουλούμης. Δήμαρχος του νησιού είναι ο Γ. Θωμαΐδης και διοικητής του κατά τη διάρκεια της Γαλλικής κατοχής ο αντιπλοίαρχος Σκιάς.

Το πρώτο λοιπόν έγγραφο μετά την απελευθέρωση της Θάσου που περιλαμβάνεται στο αρχείο, συνδέεται με τις εκλογές του έτους 1915. Είναι ο εκλογικός κατάλογος του Μικρού Καζαβητίου, που συντάχθηκε από την κοινότητα και θεωρήθηκε από τον ειρηνοδίκη Θάσου, στις 14 Οκτωβρίου 1914, για να αποτελέσει μαζί με τους εκλογικούς καταλόγους των υπολοίπων χωριών του νησιού τον πρώτο εκλογικό κατάλογο⁵⁴ της υποδιοικήσεως Θάσου του 1915. Απαρτίζεται από 4 φύλ-

51. Βλ. Αλ. Βακαλόπουλου, *Ιστορία της Θάσου*, σ. 160-162.

52. Βλ. Κων/νου Χιόνη, *Ανέκδοτα Θασιακά έγγραφα των ετών 1769-1909*, «Θασιακά», τ. 5 (1988), σ. 125.

53. Βλ. Γεωργίου Παπαευστρατίου, *Ιστορία της νήσου Θάσου*, 1992, σ. 145-146.

λα, στα οποία αναγράφονται 85 ονοματεπώνυμα ανδρών του χωριού, η ηλικία και το επάγγελμά τους. Αξιοσημείωτες πληροφορίες που αντλούμε είναι η παρουσία αμιγούς ελληνικού πληθυσμού στο χωριό Μικρό Καζαβήτι της Θάσου και η ανυπαρξία τούρκικου στοιχείου, η απουσία του ονοματεπωνύμου του Αναστασίου Λογοθέτη, στοιχείο που δείχνει ότι έχει πεθάνει προ του 1915, και τέλος η απόδειξη του έτους γέννησης του Βασιλείου Λογοθέτη, που ήταν το 1869.

Ακολουθεί χρονικά το πρωτόκολλο ορκωμοσίας του Βασιλείου Λογοθέτη, στο οποίο αναγράφεται: «*Εν Λιμένι Θάσου σήμερον 15 του μηνός Ιανουαρίου ημέραν Πέμπτην του έτους χίλια εννεακόσια δέκα πέντε (1915) και εν τω καταστήματι της υποδιοικήσεως Θάσου και ενώπιον εμού του Ε. Ζουλούμη, Υποδιοικητού Θάσου, εμφανισθείς ο δυνάμει της υπ' αριθ. 60017 α. έ. αποφάσεως της Γενικής Διοικήσεως Μακεδονίας διορισθείς ως προεστώς Μικρού Καζαβητίου Βασίλειος Λογοθέτης έδωκε τον της υπηρεσίας όρκον ως ακολούθως...*».

Εξετάζοντας στον εκλογικό κατάλογο του Μικρού Καζαβητίου του 1915 το επάγγελμα των 85 εκλογέων ανδρών του χωριού ανακαλύπτουμε ότι οι 8 απ' αυτούς ασχολούνται με την κτηνοτροφία. Αυτό δείχνει ότι στις αρχές του 20ού αιώνα είχε αρχίσει μεγάλη ανάπτυξη της κτηνοτροφίας στη Θάσο. Το γεγονός αυτό όμως συνεπάγεται τη δημιουργία μεγάλων προβλημάτων στην ανάπτυξη των δασών αλλά και στις καλλιέργειες των κατοίκων του νησιού. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος της παράνομης ποιμνιοβοσκής ο υποδιοικητής Θάσου Ε. Ζουλούμης αποστέλλει εγκύκλιο⁵⁵ με ημερομηνία 28 Ιανουαρίου 1915 προς τους προέδρους των κοινοτήτων και τους ζητά να καθορίσουν με πρωτόκολλο την απαγορευμένη περιοχή του χωριού για την ποιμνιοβοσκή και να εφαρμοστεί απαράδεκτα η αυστηρή νομοθεσία του 1887. Το μέγεθος του προβλήματος που έχει δημιουργηθεί καταδεικνύουν οι πολλοί τρόποι με τους οποίους ζητά ο Υποδιοικητής να ενημερωθούν οι κάτοικοι των χωριών του νησιού σχετικά με τα μέτρα που θα παρθούν.

Ένα άλλο πρόβλημα που απασχόλησε όχι μόνο τους κατοίκους της Θάσου αλλά και ολοκλήρου του νομού Δράμας ήταν η εξάπλωση της νόσου των σκυλιών «λύσσας». Στο μέγεθος του προβλήματος αλλά και στα μέτρα που έπρεπε να ληφθούν αναφέρεται το έγγραφο της Αστυνομικής Διεύθυνσης Δράμας⁵⁶, που στάλθηκε με ημερομηνία 4 Απριλίου 1915 σε όλες τις αρμόδιες αρχές.

Η ανάπτυξη της κτηνοτροφίας στη Θάσο, όπως προαναφέραμε, δεν είχε μόνο την αρνητική της πλευρά αλλά είχε και τις θετικές της οικονομικές επιπτώσεις στους κατοίκους και το Ελληνικό Δημόσιο. Έτσι σε έγγραφο⁵⁷ του αρχείου με ημε-

54. Βλ. Γ. Αστεριάδη, Ο πρώτος εκλογικός κατάλογος της Υποδιοικήσεως Θάσου (1915), «Θασιακά», τ. 8 (1992-93), σ. 355 – 357.

55. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 28.

56. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 29.

ρομηνία 14 Απριλίου 1915, που αποστέλλεται από τον οικονομικό έφορο Θάσου στον προεστό του Μικρού Καζαβητίου, αποδεικνύεται το ενδιαφέρον του Δημοσίου για τη συγκέντρωση των φορολογικών τελών των κτηνοτρόφων υπενθυμίζοντας στα κοινοτικά όργανα τους ισχύοντες φόρους.

Εκτός όμως από την κτηνοτροφία, μια καλλιέργεια πανάρχαια και ξακουστή των κατοίκων της Θάσου μέχρι τα μισά του 20ού αιώνα ήταν και η αμπελουργία. Σ' αυτή αναφέρεται το έγγραφο⁵⁸ του Αστυνομικού Σταθμού Σωτήρος προς τον προεστό του Μικρού Καζαβητίου με ημερομηνία 21 Ιουνίου 1915 που αφορά τον υπολογισμό του μεγέθους της καταστροφής, την οποία είχε επιφέρει στην παραγωγή κρασιού η ασθένεια του περονόσπορου που έπληξε την καλλιέργεια της αμπέλου στη Θάσο το 1915.

Από το έγγραφο⁵⁹ ακόμη του υποδιοικητή Καβάλας Μαρινάκη προς τους δημάρχους και προέδρους των κοινοτήτων της Υποδιοίκησης πληροφορούμαστε ότι το Υπουργείο Συγκοινωνιών, το έτος 1915, θέλησε να δημιουργήσει αρχείο διαγραμμάτων ρυμοτομίας των πόλεων και των χωριών των Νέων Χωρών (απελευθερώθηκαν το 1912-1913). Γι' αυτό ζητείται από τον προεστό του Μικρού Καζαβητίου να φροντίσει για τη σύνταξη από πτυχιούχο μηχανικό ή αρχιτέκτονα του σχεδίου ρυμοτομίας του οικισμού, το οποίο, αφού ελεγχθεί από τον αρμόδιο μηχανικό του Δημοσίου, να αποσταλεί στο Υπουργείο για έγκριση. Το σχέδιο αυτό θα χρησίμευε ως βάση για τυχόν μελλοντικές επεκτάσεις του οικισμού.

Στο αρχείο της οικογένειας Λογοθέτη υπάρχουν επίσης έγγραφα τα οποία μας παρέχουν πληροφορίες που έχουν σχέση με τα γεγονότα του Α' Παγκοσμίου πολέμου και του εθνικού διχασμού και παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Έτσι η κοινοποίηση της τηλεγραφικής διαταγής⁶⁰ της Αστυνομικής Υποδιοίκησης Θάσου από τον αστυνομικό σταθμό Σωτήρος προς την προεστοδημογεροντία του Μικρού Καζαβητίου τη νύκτα της 12ης Σεπτεμβρίου 1915 μας οδηγεί στα γεγονότα της γενικής επιστράτευσης που έγινε στην Ελλάδα στις αρχές του Α' Παγκοσμίου πολέμου για την αντιμετώπιση τυχόν επίθεσης από την πλευρά της Βουλγαρίας. Είναι σημαντικό ότι σ' αυτή την επιστράτευση για πρώτη φορά πήραν μέρος έφεδροι και εθελοντές από την «ελεύθερη Θάσο».

Ακολουθεί στις 17 Σεπτεμβρίου 1915 η κοινοποίηση, της από 10 Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους διαταγής⁶¹ του Υπουργείου Στρατιωτικών, από το δήμαρχο Θάσου Γ. Θωμαΐδη προς τις κοινότητες του νησιού σχετικά με την πρόσκληση και κατάταξη των στρατευσίμων που γεννήθηκαν το 1895, καθώς και διαφόρων άλλων κατηγοριών.

57. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 30.

58. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 31.

59. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 32.

60. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 33.

61. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 34.

Στη συνέχεια ο ίδιος δήμαρχος αποστέλλει τηλεγράφημα⁶² με ημερομηνία 26 Σεπτεμβρίου και ώρα 11.30 και χαρακτηρισμό λίαν επείγον προς τους προεστοδημόγροντες Καλλιράχης, Σωτήρος, Μικρού και Μεγάλου Καζαβητίου, με το οποίο ζητά να ειδοποιηθούν οι κάτοικοι αυτών των χωριών να ετοιμάσουν τα ζώα με τα εξαρτήματά τους και τροφή τεσσάρων ημερών για να τα παρουσιάσουν στην επιτροπή επιστράτευσης. Δεν αναγράφεται η χρονολογία αλλά μπορούμε με βεβαιότητα να υποθέσουμε από το περιεχόμενο του τηλεγραφήματος ότι αυτή είναι το έτος 1915.

Η κακή οικονομική κατάσταση, στην οποία βρίσκεται η Ελλάδα, επιδεινώνεται περισσότερο με την επιστράτευση του Φθινοπώρου του 1915 και έτσι επιβάλλεται η διοργάνωση επιτροπών περίθαλψης των απόρων οικογενειών των επιστράτων. Τότε οι προεστοδημόγροντες των κοινοτήτων της Θάσου κατόπιν διαταγής⁶³ της Υποδιοίκησης Καβάλας όρισαν επιτροπές από κυρίες και δεσποινίδες των χωριών τους, οι οποίες εγκρίθηκαν από την Υποδιοίκηση. Μέλος της επιτροπής του Μικρού Καζαβητίου ορίστηκε από τον Υποδιοικητή Καβάλας Μαρινάκη και ο προεστός Βασίλειος Λογοθέτης⁶⁴. Στη συνέχεια οι επιτροπές αυτές⁶⁵ συνέταξαν καταλόγους⁶⁶ των απόρων οικογενειών των επιστράτων και, αφού εγκρίθηκαν, διενήργησαν εράνους για τη συγκέντρωση και διανομή διαφόρων βοηθημάτων σ' αυτές τις οικογένειες. Τέλος, όπως φαίνεται και από τις τρεις αποδείξεις⁶⁷ που υπάρχουν στο αρχείο Λογοθέτη, οι προεστοδημόγροντες των κοινοτήτων παραλάμβαναν κάθε μήνα από το Επαρχιακό Ταμείο Καβάλας ένα χρηματικό ποσό, το οποίο διένειμαν στις άπορες οικογένειες των επιστράτων.

Άλλα νεότερα έγγραφα του αρχείου συνδέονται με τις εκλογές της 6ης Δεκεμβρίου 1915. Είναι τρεις έντυπες αιτήσεις⁶⁸ των Κεμαλεδίν Σαλήχ, του Χουσεΐν Ισμαήλ και του Φερχίτ Μεχμέτ Χαβούζ υποψηφίων βουλευτών νομού Δράμας⁶⁹ που απευθύνονται στο Δικαστικό Αντιπρόσωπο του εκλογικού τμήματος του Μικρού Καζαβητίου για να του ανακοινώσουν το διορισμό αντιπροσώπου στην κάλπη τους κατά την ψηφοφορία της 6ης Δεκεμβρίου. Παρατηρούμε όμως ότι στη θέση των ονομάτων των αντιπροσώπων δεν συμπληρώθηκε κανένα, γιατί, όπως μπορούμε εύκολα να καταλάβουμε, δεν μπόρεσαν να βρουν κάτοικο της κοινότητας πρόθυμο να αντιπροσωπεύσει στην κάλπη Τούρκους υποψηφίους βουλευτές. Έτσι αποδεικνύεται ο υψηλός βαθμός της εθνικής συνείδησης των κατοίκων του Μικρού Καζαβητί-

62. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 35.

63. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 36.

64. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 37.

65. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 38.

66. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 39.

67. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 40.

68. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 41.

69. Βλ. Γεωργίου Αστεριάδη, *ό.π.*, σ. 249.

ου αλλά και γενικότερα της νήσου Θάσου εκείνη την εποχή.

Συνεχίζοντας την παρουσίαση των εγγράφων του αρχείου της οικογενείας Λογοθέτη φτάνουμε στην Άνοιξη του 1916, όπου πυκνώνουν πάνω από την Ελλάδα τα σύννεφα του πολέμου εξαιτίας της επερχόμενης Γερμανοβουλγαρικής επίθεσης. Αυτό επιβεβαιώνεται και από την κοινοποίηση της διαταγής⁷⁰ του Υπουργείου Στρατιωτικών από το δήμαρχο Γ. Θωμαΐδη προς τον προεστό Μικρού Καζαβητίου με ημερομηνία 21 Μαρτίου 1916, που αφορά την πρόσκληση για κατάταξη στον ελληνικό στρατό, όσων έχουν γεννηθεί ανάμεσα στα έτη 1884 και 1888, ακόμα και των ανικάνων ή βοηθητικών που μετά από αναθεώρηση κρίθηκαν ικανοί. Συμπεραίνουμε από τα παραπάνω ότι το ελληνικό κράτος ενισχύει το στρατό καλώντας και εφεδρείες, γιατί φοβάται τη βουλγαρική επίθεση, γεγονός που συνέβη στις αρχές του καλοκαιριού του ίδιου έτους.

Εκτός όμως από τον κίνδυνο της Γερμανοβουλγαρικής επίθεσης που έχει να αντιμετωπίσει η χώρα μας στη διάρκεια του 1916, δέχεται και τις σοβαρές επιπτώσεις της κορύφωσης του εθνικού διχασμού. Προηγήθηκαν οι εκλογές της 6ης Δεκεμβρίου 1915, από τις οποίες απείχαν οι Φιλελεύθεροι και κέρδισαν οι Βασιλικοί, ακολούθησε το κίνημα της Εθνικής Άμυνας και η δημιουργία της Προσωρινής Κυβέρνησης του Ελευθερίου Βενιζέλου στη Θεσσαλονίκη στις 26-9-1916 με την αρωγή των Αγγλογάλλων της ENTENTE, που οδήγησε στη Γαλλική κατοχή της Θάσου από το Μάιο του 1916 έως τον Αύγουστο του 1917.

Με αυτά τα σημαντικά ιστορικά γεγονότα, που έχουν σοβαρό αντίκτυπο στην πολιτική και κοινωνική ζωή της Θάσου, συνδέονται και τα τελευταία έγγραφα του αρχείου της οικογένειας Λογοθέτη.

Αρχικά το έγγραφο⁷¹ του υποδιοικητή Καβάλας Μαρινάκη με ημερομηνία 25-4-1916, που γνωστοποιεί στο Βασίλειο Λογοθέτη ότι μετά από απόφαση του Νομάρχη Δράμας παύεται από τα καθήκοντα του προεστού της κοινότητας Μικρού Καζαβητίου και στη θέση του διορίζεται ο Ιωάννης Παπάνθιμος, και έπειτα η διαταγή⁷² του αντιπλοιάρχου στρατιωτικού διοικητή Σχιά με ημερομηνία 12/25-10-1916 προς το δήμαρχο Θάσου, με την οποία του ανακοινώνει ότι στη θέση του παραιτηθέντος λόγω γήρατος προεστού του Μικρού Καζαβητίου Ιωάννη Παπάνθιμου διορίζει τον Βασίλειο Λογοθέτη⁷³.

Αξιοσημείωτα είναι τα εξής: πρώτον, ο Ιωάννης Παπάνθιμος διορίζεται προεστός του Μικρού Καζαβητίου, μιας κοινότητας της οποίας δεν ήταν κάτοικος, αφού το 1915 αναφέρεται στον εκλογικό κατάλογο της γειτονικής κοινότητας του Μεγάλου Καζαβητίου⁷⁴, και δεύτερον, ο λόγος που επικαλείται ο Διοικητής Σχιάς

70. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 42.

71. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 43.

72. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 44.

73. Στο έγγραφο αναφέρεται χωρίς όμως να το δημοσιεύει και η κ. Ιωάννα Γόρδου-Τσιλογεώργη, Η Γαλλική κατοχή και οι αντιδράσεις των κατοίκων της Θάσου, «Θασιακά», τ. 9(1996), σ. 130.

κατόπιν για την παραίτησή του από το αξίωμα του προεστού δεν είναι αληθής, γιατί, όπως προκύπτει από την ίδια πηγή, δεν ήταν υπερήλικας αλλά 61 ετών μόνο, και λίγους μήνες πριν είχε αποδεχθεί το διορισμό του από το Νομάρχη Δράμας.

Εύκολα λοιπόν εξάγεται το συμπέρασμα από τα δύο έγγραφα του αρχείου για το μέγεθος της προσπάθειας που καταβάλλουν εκείνη την εποχή οι αντιμαχόμενες πολιτικές παρατάξεις, των βασιλικών και φιλελευθέρων, να τοποθετήσουν και στη διοίκηση των κοινοτήτων πρόσωπα της επιρροής των καταργώντας τις κοινοτικές διαδικασίες της εκλογής των προεστών. Έτσι στην περίπτωση της κοινότητας του Μικρού Καζαβητίου παύεται χωρίς καμιά δικαιολογία ο εκλεγμένος προεστός Βασίλειος Λογοθέτης και στη θέση του τοποθετείται από την Ελληνική Κυβέρνηση των Αθηνών, που ελέγχεται από το βασιλέα Κων/νο Α', ο Ιωάννης Παπάνθιμος. Μετά όμως από την κατάληψη του νησιού της Θάσου από τους Γάλλους ο «φιλοβασιλικός» Παπάνθιμος εκδιώκεται με τη δικαιολογία ότι δεν μπορεί να ανταποκριθεί στα καθήκοντά του και επαναδιορίζεται στη θέση του προεστού ο «βενιζελικός» Λογοθέτης.

Με την περίοδο της Γαλλικής κατοχής της Θάσου έχουν ακόμη σχέση και τα δύο τελευταία χρονολογικά έγγραφα του αρχείου Λογοθέτη. Η εγκύκλιος επιστολή⁷⁵ του στρατιωτικού διοικητή της Θάσου Σκιά προς τους προέδρους των δημογεροντιών με ημερομηνία 26/9-7-1916, και ο διορισμός⁷⁶ τελωνειακών φυλάκων στο νησί με ημερομηνία 7-9-1916.

Το πρώτο έγγραφο μας πληροφορεί αναλυτικά για το προσωρινό καθεστώς διοίκησης που επέβαλλαν οι Γάλλοι στη Θάσο, και πιο συγκεκριμένα για τις αρμοδιότητες του δημάρχου και των προεστών του νησιού κάτω από την εξουσία του στρατιωτικού διοικητή Σκιά. Επίσης οι παραχωρήσεις και οι απαγορεύσεις, που αναγράφονται στην εγκύκλιο, σχετικά με την υλοτομία των δασών, καθώς και ο διορισμός φυλάκων ως βοηθών της Δασικής και Τελωνειακής Υπηρεσίας καταδεικνύουν το μεγάλο ενδιαφέρον που έδειξαν οι Γαλλικές Αρχές για τον εξαιρετικής οικονομικής σημασίας τομέα εκμετάλλευσης του δασικού πλούτου και της εμπορίας της ξυλείας της Θάσου.

Από τα 171 έγγραφα, που περιλαμβάνει το αρχείο της οικογένειας Λογοθέτη, δημοσιεύουμε 45, που κατά την κρίση μας παρουσιάζουν περισσότερο ενδιαφέρον.

Τέλος θα θέλαμε να σημειώσουμε ότι τα έγγραφα που δημοσιεύουμε κατατάσσονται πρώτα κατά ενότητα, ανάλογα με το περιεχόμενό τους, και κατόπιν κατά χρονολογική σειρά. Αποκαθίσταται η στίξη και η ορθογραφία στο κείμενο και διατηρούνται μόνο οι υπογραφές όπως έχουν στο πρωτότυπο.

74. Βλ. Γεωργίου Ασπεριάδη, ό.π., σ. 352.

75. Βλ. Παράρτημα, έγγραφο 45.

76. Βλ. Ιωάννας Γόρδου-Τσιλογεώργη, ό.π., σ. 138-139.

Ο Αναστάσιος Λογοθέτης με τη σύζυγό του Μαρία.

Ο Βασίλης Λογοθέτης με τη σύζυγό του Παναγιώτα και την κόρη τους Αθηνά.

ΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

1

1845 Σαφές 9

(Μετάφραση του τουρκικού εγγράφου)

Το 1259 εγώ ο υπάλληλος της Διοίκησης στο νησί της Θάσου, στο χωριό Καζαβίτι, και μέσα στα όρια αυτού, κοντά στη συνοικία Παπάς Μαχαλέ έχει καταστραφεί η εκκλησία επ' ονόματι Αγίου Σπηλαίου (Άγιο Σπήλαιο).

Οι κάτοικοι του προαναφερθέντος χωριού ζήτησαν να ανακαινισθεί, να επισκευαστεί, και γι' αυτό το λόγο εκτός από την επισκευή της εκκλησίας τους, η οποία χρήζει ανακαίνισης και σύμφωνα με τον ιερό νόμο και βάσει του εθιμικού δικαίου, ζητήθηκε από την πλευρά μας να δώσουμε άδεια για την επισκευή και ανακαίνισή της.

Παραδόθηκε στα χέρια των προαναφερθέντων κατοίκων αυτό το έγγραφο αδείας στις 9 Σαφές 1259.

(σφ.)

2

1850 Σεπτεμβρίου 28

(σφ.)

Ευχόμεθα από ψυχής!

Πληροφορηθέντες παρά τινος πλοιάρχου Υδραίου τον θάνατον του συναδέλφου ημών μακαρίτου Γρηγορίου, ελυπήθημεν οικ ολίγον και διότι υστερήθημεν έναν αδελφόν μας έχοντα ικανότητα οπωσούν, και διότι μένουσιν αι υποθέσεις του μετοχίου μας ανοικταί και εις τοιαύτην μάλιστα περίστασιν. Μόλα ταύτα, γνωρίζοντες τον φιλοευσέβην ξήλον σου προς την ιεράν ημών μονήν, δεν αμφιβάλλομεν ποσώς ότι έχεις περιφυλαγμένα, όσα τα πράγματα του μετοχίου, καθώς και την περιουσίαν του μακαρίτου. Εις τοιούτο θαρρούντες αποστέλλομεν τους δύο συναδέλφους Καισάριον και Γρηγόριον, τον μεν πρώτον διά να καθέξη την θέσιν του οικονόμου, τον δε δεύτερον διά να παραλάβη την περιουσίαν του αποθανόντος αδελφού μας, χρήματα δηλαδή και λοιπά πράγματα, διά τα οποία θέλετε κάμει ακριβή καταγραφήν, και αφού την υπογράψετε μας την στείλετε. Εκ των χρημάτων να μετρήσετε 1000 γρόσια εις τον οικονόμον Καισάριον διά τα έξοδα του μετοχίου. Προσέτι να μας γράψητε αν έλαβεν ο μακαρίτης Γρηγόριος τα χρήματα του Παρθενίου, ειδαίλλως, αν δεν τα έλαβεν, να επιμεληθής να συναχθούν και αυτά και μας τα στείλεις, διότι δεν έχομεν ησυχίαν από τον Παρθένιον. Εν τούτοις πεποιθότες ότι θέλετε εκτελέσει τα πάντα ευσεβώς και θεαρέστως εσμέν.

Την 28 Σεπτεμβρίου 1850 Ξηροποτάμοι ικέται προς Θεόν.

Οι της Σεβασμίας Μονής του Ξηροποτάμιου Επίτροποι Διονύσιος και Ιωαννίκιος,
οι Αρχιμανδρίτες

Στην πίσω πλευρά της επιστολής αναγράφεται η διεύθυνση του παραλήπτη: «Τω τιμιωτάτω κυρίω Αναγνώστη Λογοθέτη επιτρόπω της καθ' ημάς Ιεράς Μονής του Ξηροποτάμιου, ευχετικώς. Εις Θάσον, εις Καζαβίτι».

3

1851 Αυγούστου 16

(σφρ.) Την τιμιότητά σου ολοψύχως ευχόμεθα

Λαβόντες το από Αυγούστου προς ημιάς γράμμα σου, εχάρημεν προπάντων επί τη δηλώσει της περιποθήτου ημίν αγαθής υγείας σου, σπειύδομεν δε να σοι είπωμεν αίθις διά να επιμεληθής να δοθή, καθώς ωμιλήσατε με τον αρχιμανδρίτην κ. Ιωαννίκιον και ο μύλος, και αν δεν ευχαριστήται εκείνος ο άνθρωπος όπου σας είπε να δώση τα ελαιόδενδρα, εμπορεί να ευρεθή άλλος αντ' εκείνου. Τον βουρδοινάριον όπου έχεις, θέλεις μας κάμει την χάριν διά να τον δώσης εις τον αυτόθι μύλον μας, και συνεννοοῦμεθα διά την τιμὴν του· προς τούτοις, επειδή ο γέρο Στέφανος είναι ανίδεος των αυτόθι πραγμάτων, να επιμεληθής η τιμιότης σου, να φυτεύσητε μερικόν αμπέλι ακόμη διά να εξαρκείται το μετόχιόν μας. Μολονότι τα προς σε χρέη της ιεράς ημών μονής είναι πολλά, διά τους οποίους υποφέρεις καθημερινώς υπερβολικούς κόπους εις τα κτήματά της, επειδή όμως στοχαζόμεθα πως φρονείς ότι δεν υπηρετείς ανθρώπους, αλλ' αυτόν τον Τίμιον Σταυρόν, διά να μην φανώμεν και ημείς όλως διόλου αγνώμονες, σοι προσφέρομεν μίαν ντουζίνα μαχαιροπίρουνα και ολίγα λεπτόκαρα εκ μέρους αυτής, τα οποία παρακαλούμεν να τα δεχθής ευχαρίστως χωρίς ν' αποβλέψης εις την ολιγότητα του δώρου, αλλ' εις την προθυμίαν. Ευχόμενοι σε όθεν να τα μεταχειρισθής με υγείαν, μένομεν. Την 16 Αυγούστου 1851. Ευχεται προς Θεόν διάπυροι. Οι Επίτροποι της Ιεράς Μονής του Ξηροποτάμιου Διονύσιος και Ιωαννίκιος οι Αρχιμανδρίτες.

Στην ώρα αναγράφεται: «επιμεληθήτε να δουλευθούν ένα μέρος ελαιοδένδρων εφέτος βαστούντες και κατάστιχον ιδιαίτερον αυτών».

Η διεύθυνση του παραλήπτη είναι: «Τω τιμιωτάτω κ. Αναγνώστη παπά Δημητρίου επιτρόπω της καθ' ημάς Μονής του Ξηροποτάμιου. Ευχετικώς. Εις Καζαβίτι».

4

1851 Σεπτεμβρίου 8

(σφρ.) Την τιμιότητά σου ολοψύχως ευχόμεθα

Μολονότι και προλαβόντως σας εγγράψαμεν διά να μετρήσητε εις τον εν Μαργαίς οικονόμον μας Πολύκαρπον 1000 αριθ., ήτοι χίλια γρόσια, επειδή ο ρηθείς ήλθεν ενταύθα χωρίς να περιμένη την διαταγήν μας, επαναλαμβάνοντες πάλιν τα αυτά, σας λέγομεν να μετρήσητε εις τον διαληφθέντα τα άνω ασημένια γρόσια εις βάρος της ιεράς ημών μονής και να μας γράψητε αν το έλαιον επωλήθη, διότι πληροφορούμεθα ότι η τιμή του ανέβη. Ταύτα εν τοσούτω και μένομεν. Την 8 Σεπτεμβρίου 1851. Ευχέτες προς Θεόν διάπυροι. Οι Επίτροποι της Ιεράς Μονής του Ξηροποτάμιου Διονύσιος και Ιωαννίκιος οι Αρχιμανδρίτες.

5

1851 Σεπτεμβρίου 22

(σφρ.)

Ολοψύχως ευχόμεθα

Ελάβομεν το προς ημιάς γράμμα σου και είδομεν τα εν αυτώ· όθεν περί όσων μας γράφεις δεν δυνάμεθα κατά το παρόν να σας στείλωμεν τίποτε, επειδή ευρισκόμεθα εις τον τρύγον· διά τυρί, όπου λέγει ο γέρο Στέφανος, ας φροντίσει από αυτού· διά βαρέλιον όπου μας ζητάς, είμεθα εις τοιαύτην κατάστασιν όπου θα μείνη το κρασίον μας εις τα πατητήρια· σοι εσωκλείομεν το πωλητήριον γράμμα διά τον ελαιόμυλον, το οποίον θέλεις και δώσει εις τον αγοραστήν και λάβεις εξ αυτού το της ιεράς ημών μονής διά τα ελαιόδενδρα. Ταύτα εν τοσούτω και μένομεν. Την 22 Σεπτεμβρίου 1851. Ευχέται διάπυροι. Οι Επίτροποι της Ιεράς και Σεβασμίας Μονής του Ξηροποτάμιου Διονύσιος και Ιωαννίκιος οι Αρχιμανδρίτες.

Διά το τουφέκι όπου μας γράφεις, είναι αληθινόν ότι το έχει ο κουρουτζής μας και προλαβόντες ήλθεν ο άνθρωπος εδώ και τον εφωνάξαμεν διά να το δώσει, αλλά δεν επείσθη εις τους λόγους μας· του είπαμεν να το ενάξει εις τον αγάν, αλλά δεν γνωρίζομεν διατί δεν ηθέλησεν· ημείς δεν δυνάμεθα να κάνωμεν περισσότερόν τι, διότι δεν είμεθα κριταί, διά τούτο δεν μένει άλλη ελπίς εμμή να έλθη ο ιδιοκτήτης ν' αναφερθή όπου πρέπει και να το λάβη.

Οι Αυτοί.

6

1851 Δεκεμβρίου 2

(σφρ.)

Την τιμιότητά σου ολοψύχως ευχόμεθα

Το από 17 του ήδη λήξαντος προς ημιάς γράμματος άσμενοι εκομισάμεθα πληροφορηθέντες εξ αυτού το αίσιον της μυριοποθήτου ημίν αγαθής υγιείας της. Είδομεν δε εν αυτώ και την πώλησιν του μετοχιακού ελαίου· δεν μας σημειοίς όμως πόσας οκάδας εβγήκεν, και αν επωλήθη και το Μαργιώτικον, το οποίον σοι προεγράψαμεν να λάβης τον κόπον να το πωλήσης και εκείνο.

Σοι εσωκλείομεν ενταύθα σημειώσιν δι' όσην ξυλιακήν μέλλεις να μας φροντίσης διά το νεοϊδρυθησόμενον μετόχιον και όσα άλλα ξύλα χρειάζονται, περί των οποίων πρέπει να συμβουλευτής τινα μάστορον έμπειρον και κάμεις ευθύς αρχήν να συνάξης, επειδή κατά τον ελευσόμενον Μάρτιον θέλομεν στείλει ανθρώπους διά να κάμωσιν έναρξιν της οικοδομής αυτού. Ως εκ των ανωτέρω εννοείς βέβαια ότι τα χρήματα του πωληθέντος ελαίου ημών θέλουν μείνει εις χείρας σου. Εν τούτοις πεποισθότες ότι θέλει εκτελεσθή η ανωτέρω διαταγή μας και ευχόμενοί σε παν αγαθόν, μένομεν. Την 2 Δεκεμβρίου 1851. Της τιμιότητός σου ευχέτες διάπυροι. Οι Επίτροποι της Ιεράς Μονής του Ξηροποτάμιου Διονύσιος και Ιωαννίκιος οι Αρχιμανδρίτες.

7

1852 Απριλίου 2

(σφρ.) Την τιμιότητά σου ολοψύχως ευχόμεθα

Μετά την ερώτησιν της περιποθήτου ημίν αγαθής υγείας σου, σπεύδομεν να σοι είπωμεν ότι στέλλομεν τον συνάδελφον ημών κ. Γεδεών μετά της συνοδείας του, έχοντα παρ' ημών πλήρη πληρεξουσιότητα διά να οικοδομήση το μετόχιόν μας, να πωλήση το παλαιόν και να αγοράση τόπον διά να γίνη το νέον με τα χρήματα τα οποία ευρίσκονται εις χείρας σου εκ του πωληθέντος ελαίου, εις το οποίον αυτό έργον παρακαλούμεν χάριν της ιεράς ημών μονής, ως ειδήμων των αυτοίθι πραγμάτων, να παρασταθής και η τιμιότης σου, εις ό,τι ήθελες φανή χρήσιμος τω συναδέλφω ημών κ. Γεδεών. Εν τούτοις πεποιθότες εις τον προς την ιεράν ημών μονήν ζήλον σου, διατελούμεν. Την 2 Απριλίου 1852. Της τιμιότητός σου ευχέται διάπυροι. Οι Επίτροποι της Ιεράς Μονής του Ξηροποτάμιου Διονύσιος και Ιωαννίκιος οι Αρχιμανδρίτες.

8

1852 Αυγούστου 19

(σφρ.) Την τιμιότητά σου πατρικώς ευχόμεθα

Εκ του ημετέρου οικονόμου Στεφάνου ελάβομεν το προς ημάς γράμμα σου, μετά του εν αυτώ καταστίχου, πλην παρατηρήσαντες αυτό είδομεν ότι έχει μόνον δόσιν, χωρίς να φαίνονται πόθεν ελήφθησαν. Ημείς εντεύθεν έχομεν εμβασμένα εις τον Στέφανον επέκεινα των δύο χιλιάδων γρόσια από πέρυσιν· εκτός αυτών έχεις και η τιμιότης σου δοσμένα εις τον ίδιον. Λοιπόν δεν γνωρίζομεν ποίον είναι το ποσόν, το οποίο έδωκες η τιμιότης σου, διά να αντικρίσωμεν το μπελιάτζον και απαιτούμεν ταχείαν πληροφορίαν σου.

Τώρα τον μετρήσαμεν πάλιν τετρακόσια αριθ. 400 γρόσια. Εν τούτοις οσονούπω απάντησίν σου μένομεν. Την 19η Αυγούστου 1852. Της τιμιότητός σου ευχέτες προς Θεόν. Οι της Ιεράς και Σεβασμίας Μονής του Ξηροποτάμιου Επίτροποι Διονύσιος και Ιωαννίκιος οι Αρχιμανδρίτες.

9

1853 Οκτωβρίου 4

(σφρ.) Την τιμιότητά σου πατρικώς ευχόμεθα

Ερωτώντες περί της αισίας υγείας σου σπεύδομεν να σοι διαδηλώσωμεν ότι προ ημερών σοι εγράψομεν διά να έλθης ενταύθα προς εξόφλησιν πάσης μετ' αλλήλων ληψοδοσίας, αλλά παρ' ελπίδαν βλέπομεν τον Καισάριον ενταύθα ερχόμενον και εγχειρίζοντα προς ημάς εν κατάστιχον, το οποίον δεν εδυνήθημεν να εννοήσωμεν, και παρά του οποίου εμάθαμεν την φροντίδα, επιμέλειαν και περιποίησίν σου προς αυτόν, διά τα οποία μένομεν διά παντός ευγνώμονες, ένθα ο Τίμιος

Σταυρός και οι άγιοι μεγαλομάρτυρες Τεσσαράκοντα να σας επισκιάζουν και να σας δίδουν πάσαν υγείαν, ευημερίαν και ευτυχίαν. Διατιθέμεθα λοιπόν να σοι είπωμεν ότι επειδή δεν εδυνήθητε να έλθητε, διά τούτο θέλει προσπαθήσεις να μας διαβιβάσης εντός τούτου του μηνός τον λογαριασμόν της μετ' αλλήλων λήψεως και δόσεως καθαρών, και το κατάστιχον το ιδιαίτερον του οικονόμου Στεφάνου, καθότι παρατηρούμεν ότι εις αυτό είναι τινά χρήματα γραμμένα, τα οποία δεν είναι συμφωνημένα εις τον ιδικόν σου κατάλογον. Ήδη ελάβομεν γράμματα παρά του προέδρου Δημητρίου Χατζηκωνσταντίνου, δι' ου μας σημειοί ότι τίθενται τα ελαιόδενδρα του μακαρίτου Χατζηξανθού εις δημοπρασίαν και εάν θέλωμεν να τα αγοράσωμεν, ημείς κατά το παρόν έχομεν έλλειψιν χρημάτων, εάν παίρνει ομολογίας, τας οποίας μας έφευρεν ο Καισάριος προς πληρωμήν τούτων, γίνεται τρόπος, ειδαίλλως πως δεν δυνάμεθα. Εν τούτοις σοι διαβιβάζομεν τρεις χιλιάδες γρόσια εσφραγισμένα με τον Ιωάννην Γρηγορίου, τα οποία θέλουν χρησιμεύσει διά το ελευσόμενον έτος. Ακολουθώς ο Στέφανος μας γράφει να του στείλωμεν διάφορα είδη, αλλ' απαντώντες εντεύθεν δυσκολίαν να του τα εμβάσωμεν, θέλει προμηθευθεί από την Καβάλαν με περισσοτέραν ευκολίαν. Ταύτα και μένομεν. Τη 4 Οκτωβρίου 1853. Ευχέται σου. Οι της Ιεράς και Σεβασμίας Μονής του Ξηροποτάμιου Επίτροποι προηγούμενος Ναθαναήλ και Γεδεών γέροντας.

Στην ώρα αναγράφεται: «Τα ανωτέρω χρήματα εκ πενήντα εξ φλωρία 56 γρόσια 3360 κατά το ενταύθα κούρσος».

10

20 Οκτωβρίου 1852

(σφρ.) Την τιμιότητά σου πατρικώς ευχόμεθα

Λαβόντες το από 14 τρέχοντος προς ημάς γράμματα σου εχάρημεν, προ πάντων ιδόντες εν αυτώ το αίσιον της αγαθής υγείας σου· είδομεν και την έκπτωσιν των νομισμάτων· αυτή η ζημία βέβαια ανάγεται προς την ιεράν ημών μονήν διά όσα χρήματα έλαβες εντεύθεν, ήτις πρέπει να σημειωθεί εις το κατάστιχον του μετοχίου. Εν τοσούτω μένομεν. Την 20 Οκτωβρίου 1852. Της τιμιότητός σου ευχέται διάπυροι. Οι της Ιεράς και Σεβασμίας Μονής του Ξηροποτάμιου Επίτροποι Διονύσιος και Ιωαννίκιος οι Αρχιμανδρίτες.

Σημείωσις των νομισμάτων

	Γρόσια. παρ.
22 Ολλανδικά	1276
10 Μαχμουτιέδες	900
36 και ½ εικοσάρια χρυσά	821.10
Εις φιλά δύο και 30	2.30

11

1852 Ιουνίου 2

(σφρ.)

Την τιμιότητά σου πατρικώς ευχόμεθα

Αμφότερα τα γράμματά σου ελάβομεν, το μεν παρὰ του κ. Γεδεών, το δε παρὰ του Καίσαριου, των συναδέλφων ημῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ εἰς το πρῶτον σου γράμμα αἱ πολλάι ημῶν ἀσχολίαι καὶ ἡ ταχεία ἀναχώρησις του πλοίου ἐκείνου δεν μας ἐπέτρεψαν νὰ σοι γράψωμεν, σπεύδομεν ἤδη νὰ σοι εἰπῶμεν ὅτι ὅσα ἐπράξατε μετὰ του κ. Γεδεών εἶναι πολλὰ καλὰ, πλὴν πρέπει νὰ ἐπιμεληθῆς νὰ τελειώσωσι τὰ ὅσα ἐμείναν ἀτελή· ὁ αὐτὸς μας ἀνέφερε καὶ περὶ χρημάτων, τὰ ὁποῖα ζητεῖτε διὰ τον μαχαλά σας νὰ σας δανείσωμεν, πλὴν ἐπειδὴ κατὰ το παρὸν δεν εὐκολυνόμεθα, μετὰ ἓνα μῆνα θέλομεν σας γράψει περὶ τούτου αποφασιστικῶς. Ελάβομεν πρὸς τούτοις καὶ το ἔλαιον του Τιμίου Σταυροῦ μετὰ του ἐν Μαργιαῖς μετοχίου μας σώον καὶ ἀνελλιπῶς καὶ τὰ οψάρια. Ἐν τούτοις ἐνγνωμονούσα ἡ ἱερὰ ημῶν μονὴ διὰ τον πρὸς αὐτὴν ζήλον σου σὲ εὐχεται παν ἀγαθόν, μένομεν. Τὴν 2 Ιουνίου 1852. Τῆς τιμιότητός σου ευχέται διάπυροι. Οἱ τῆς Ἱερᾶς καὶ Σεβασμίας Μονῆς του Ξηροποτάμου Ἐπίτροποι Διονύσιος καὶ Ἰωαννίκιος οἱ Ἀρχιμανδριτές.

12

1853 Μαρτίου 22

(σφρ.)

Πατρικώς σε ευχόμεθα

Λαβόντες ἀνὰ χεῖρας το γράμμα σου καὶ ἀναγνώσαντες τὰ ἐν αὐτῷ δυσαρεστήθημεν τὰ μέγιστα βλέποντες νὰ μας γράψῃς ὅτι ἀκόμα δεν ἐκβάλλετε το λάδι, ἐνῶ ἔχομεν μεγάλην ἀνάγκην καὶ ἔλλειψιν. Καὶ μολονότι εἰς διάφορα μέρη ἐπροσπαθήσαμεν νὰ εὐρώμεν ὡς δάνειον ἢ νὰ ἀγοράσωμεν, δεν ἐδυνήθημεν ὁμῶς νὰ λάβωμεν, διὰ τούτο θέλει προσπαθήσετε ὅσον τάχιστα, σιμβιβάζόμενοι με τον μετρητὴν, νὰ ἐλάβετε μέρος τουλάχιστον ἐξ αὐτοῦ καὶ νὰ μας το στείλετε. Κατ' αὐτὰς σινεννοήθημεν μετὰ τῆς Βατοπεδινῆς μονῆς ὡς πρὸς τὴν ἀλλαγὴν των ἐλαιοδένδρων. Ὅθεν ἀποκαθιστώντες πληρεξούσιον τον Καίσαριον μετὰ τῆς τιμιότητός σου θέλετε σινεργασθῆ μετ' ἐπιμελούς ἐπιστασίας καὶ φέρετε εἰς τέλος τὴν ἀλλαγὴν ταύτην. Προσέξατε ὁμῶς ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τούτων, διότι ἡ ἐκτίμησις των ἰδικῶν μας εἶναι ἀνωτέρα, καὶ διὰ τούτο το περίσσειμα τῆς ἐκτιμήσεως των χρημάτων θέλετε προσπαθήσει νὰ ἀγοράσῃτε εἰς το αὐτὸ μέρος ἄλλα ἐλαιόδενδρα, καὶ θέλετε λάβει ἐκ του παρὰ του Βατοπεδινοῦ πληρεξουσίου το χρηματικὸν περίσσειμα. Ἐν τούτοις σοι προετοιμάσαμεν ἓνα ζευγάρι βόδια καλὰ, ἡ τιμὴ των ὁποίων σινίσταται εἰς γρόσια χίλια ἑκατόν, ἀριθ. 1100, μολονότι ἀξίζουν περισσότερον, πλὴν διὰ τὴν τιμιότητά σου το παραβλέπομεν.

Με λύπην μας πρὸς τούτοις βλέπομεν νὰ μας σημειοῖς ὅτι δεν δύνασθε νὰ λάβητε ἀπὸ τὴν ὁμολογίαν παρὰ μόνον 1000 χίλια κατὰ το παρὸν, ἐνῶ διαδηλοῦται ἡ ἐξαργύρωσις ταύτης ὅτι θέλει λάβει πέρας ἕως του προσεχοῦς Ἀγίου Γεωργίου.

Προσπαθήσατε λοιπόν να εξαργυρωθή έως του ελευσόμενου Αγίου Γεωργίου χωρίς άλλο, διότι μετέπειτα θα απαντήσωμεν δυσκολίαν και επομένως πρέπει να περάση καιρός ώστε να την πληρώσουν. Όσον μεν περί των γροσίων των βοδιών θέλει τα βαστάξεις ως αναγκαιοῦντα αὐτοῦ. Ταῦτα και μένομεν. Την 22 Μαρτίου 1853. Ευχέται σου. Οι της Ιερᾶς και Σεβασμίας Μονῆς του Ξηροποτάμου Επίτροποι προηγούμενος Ναθαναήλ και Γεδεών γέροντας.

Επειδή εις εκ των συναδέλφων ημῶν ονομαζόμενος Νεόφυτος ἔχει αὐτόθι εις τοποθεσίαν Παναγία αρκετὴν περιουσίαν και δεν δύναται να ἔλθῃ να την παραλάβῃ, κινήτᾳ και ακίνητᾳ, διὰ τοῦτο συστήνει ἐπίτροπόν του τον συνάδελφον ημῶν Καισάριον· ὅθεν σε παρακαλοῦμεν διὰ να συντελέσῃς μετ' αὐτοῦ ὅπως ελευθερωθῶσι και δοθῶσιν ὑπὸ την φροντίδα Μοναστηριακοῦ Ἐπιτρόπου και μας υποχρεοῖς τα μέγιστα.

Οι αὐτοί

13

1853 Ἀπριλίου 9

(σφρ.)

Πατρικῶς σε ευχόμεθα

Λαβόντες το ἀπὸ του τρέχοντος γράμμα σου διήλθομεν τα εν αὐτῷ ημῖν συμφωνηθέντα ἔνθα συμπεριλάβομεν και το προς ημᾶς σταλὲν λάδι συμφώνως των οποίων σας πέμπομεν τα συστατικά τα προς Καισάριον περί της υποθέσεως του Νεοφύτου, διὰ την οποίαν επιμεληθέντες θέλετε προσπαθήσει να τελειώσῃ. Περί της ἀλλαγῆς των ελαιοδένδρων, αν ἴσως προς την ὥραν ταύτην ο Βατοπεδινός πληρεξούσιος δεν ἦλθεν εις την νήσον ταύτην, εντὸς ολίγου ἐξάπαντος πρέπει αὐτοῦ να φερθεῖ διὰ να λάβῃ τέλος η υπόθεσις. Προλαμβάνομεν ὁμως να σας γνωστοποιήσωμεν ὅτι θέλετε σταθῇ προσεκτικὸς ως προς την χρηματικὴν ἐκτίμησιν να γίνῃ καθὼς ἐπέρουσι, επειδὴ το περίσσειμα των χρημάτων θα μας δοθῶσιν ενταῦθα παρὰ των Βατοπεδινῶν, και καλῶς γνωρίζετε ὅτι η τιμὴ των νομισμάτων αὐτοῦ εἶναι εις καταβιβασμόν, ἐξεναντίας ἐδῶ εἶναι εις αναβιβασμόν.

Επομένως χρειάζεται να προσέξετε, ὥστε η τωρινὴ ἐκτίμησις των ελαιοδένδρων μας να φανῇ μάλλον ανωτέρα της περυσινῆς. Καθόσον ἀποβλέπετε περί του ἐπιλοίπου ελαίου, σας στέλλομεν τα ἴδια τουλούμια, τα οποία παρατηρήσατε, και εις τα καλὰ βάλετε το λάδι, τα δε χαλασμένα φροντίσατε να τα φτιάσητε, και εἴαν σας λείψωσιν, αγοράσητε διὰ να το βάλητε μέσα, καθότι ἐδῶ δεν ἔχομεν ἄλλα να σας στείλωμεν. Προσπαθήσατε λοιπόν το συντομότερο να το ἐξάγητε και να μας το πέμψητε. Ταῦτα και μένομεν. Την 9 Ἀπριλίου 1853. Ευχέται σου. Οι της Ιερᾶς και Σεβασμίας Μονῆς του Ξηροποτάμου Επίτροποι προηγούμενος Ναθαναήλ Γεδεών γέροντας.

Στην ὡα αναγράφεται: «Τα τουλούμια ἦλθαν πολὺ καλὰ και το λάδι ευρέθηκε σὸν χωρίς να χυθῇ σταλαγματιὰ, το ἐπίλοιπον λάδι, ὅταν ευκολυνθῇτε, το ἐξάγετε».

14

1853 Μαΐου 21

(σφρ.) Την τιμιότητά σου πατρικώς ευχόμεθα

Ως εκ της παραλαβής του γράμματός σου, κατάλληλον περίστασιν ευρόντες σπεύδομεν να σοι γνωστοποιήσωμεν ότι έχοντες έλλειψιν χρημάτων, σοι διαβιβάζομεν δι' εσωκλείσεως εν ομόλογον του συναδέλφου ημών κ. Μερχουρίου, το οποίον επληρώσαμεν προς αυτόν καθ' ον καιρόν υπήγεν εις ταξίδιον μετά του ζωοποιού Σταυρού. Θέλει λοιπόν, λαβών τούτο, προσπαθήσεις να το πληρωθής παρά του χρεωφειλέτου κ. Αναγνώστου Αναστασίου, εις Μαριαις, καθότι ήδη παρήλθεν η προθεσμία τούτου, και θέλει συντείνει εις τας αυτόθι διαφόρους περιστάσεις. Προσέτι σοι εσωκλείομεν την επιστολήν του αγίου Μαρωνείας διά την υπόθεσιν του Νεοφύτου, την οποίαν προσφέρων θέλει απονέμεις και τα παρ' ημών προς την αυτού Πανιερολογιότητα ταπεινά σεβάσματα. Εν τωσούτω μένομεν. Την 21 Μαΐου 1853. Ευχέται σοι. Οι της Ιεράς και Σεβασμίας Μονής του Ξηροποτάμιου Επίτροποι προηγουίμενος Ναθαναήλ Γεδεών γέροντας.

Στην ώρα αναγράφεται: «Πρόσφερον τας ευχάς ημών προς συνάδελφον Καισάριον και θέλει φροντίσει περί των οφθαρίων, καθώς του εγράψαμεν, τα οποία θέλει φροντίσει να μετακομισθώσιν εις Δάφνην, διότι εις άλλον μέρος απαντώμεν δυσκολίαν.

Οι αυτοί».

15

1853 Μαρτίου 22

(σφρ.)

Διά του παρόντος ενυπογράφου και ενσφραγίστου γράμματος διαδηλούται ότι έχουσα η ιερά ημών μονή του Ξηροποτάμιου τινά ελαιόδενδρα, τον αριθμόν τριακόσια εβδομήντα, αριθ. 370, εις Θάσον χωρίον Βουλγάρων και επιθυμούσα να κάμει αλλαγήν τούτων, κοινή γνώμη και συναινέσει των προϊσταμένων, αποκαθιστά πληρεξουσίους, τον συνάδελφον ημών Καισάριον μετά του επιτροπεύοντος εκεί κ. Αναγνώστου παπα-Δημητρίου, όπως αμφοτέροι συνεπεξεργαζόμενοι μετ' επιμελείας και αόκνου επιστασίας φροντίσωσιν, όπου τυχόν ευρόντες φέρωσιν εις τέλος την αλλαγήν τούτων των άνωθεν ελαιοδένδρων. Χορηγούσα λοιπόν η άνωθεν ιερά μονή την άδεια και πληρεξουσιότητα τοις άνωθεν ρηθείσιν απονέμεται τούτοις το παρόν εις ένδειξιν ασφαλείας των. Την 22 Μαρτίου 1853. Οι της Ιεράς και Σεβασμίας Μονής του Ξηροποτάμιου Επίτροποι προηγουίμενος Ναθαναήλ και Γεδεών γέροντας μετά των συν ημίν εν Χριστώ αδελφών.

16

1854 Ιουνίου 12

(σφρ.)

Την τιμιότητά σου πατρικώς ευχόμεθα

Προ τινος καιρού εγράψαμεν εις τον εν τω ημετέρω αυτόθι κειμένω μετοχίω οικονομόν Στέφανον περί το εις την ιεράν ημών μονήν χρέος σου· ήδη ελάβομεν γράμμα του εκ του οποίου μανθάνομεν ότι τα γράμματα παρέπεσον. Όθεν επερωτώντες διά την υγείαν σου σοι λέγομεν αὐθις, επειδή το μετόχιόν μας χρειάζεται χρήματα και η ιερὰ ημών μονή κατά το παρόν έχει ἔλλειψιν χρημάτων, και μάλιστα δεν ημπορεί να στείλει διά τας καιρικὰς ακαταστασίας, να φροντίσης ανιπερθέτως (διότι η προθεσμία της χρεωστικής σου ἔληξε στις 10 Μαΐου) να δώσης εις τον επίτροπόν μας κόν Αναγνώστου παπα-Δημητρίου και εις τον οικονόμον μας γρόσια 8160, από τοις οποίους λαμβάνεις ἀπόδειξιν, ἕως ου να σου στείλωμεν την χρεωστικήν σου εξωφλημένην· τώρα δεν την στέλνομεν φοβούμενοι μη παραπέση. Πεισιμένοι ότι θέλεις σταθή πιστός εις την υπόσχεσίν σου μένομεν. Τη 12 Ιουνίου 1854. Εν Χριστῷ ευχέται. Οι Επίτροποι της Ιερὰς και Σεβασμίας μονῆς του Ξηροποτάμου, προηγούμενος Ναθαναήλ και Γεδεών γέροντας.

Η διεύθυνση του παραλήπτη είναι: «Τῷ τιμιωτάτῳ κυρίῳ Ιωάννῃ Λωρέντσα. Ευχετικῶς. Εἰς χωρίον Παναγίας».

17

1854 Ιουνίου 12

(σφρ.) Την τιμιότητά σου εν Χριστῷ ευχόμεθα

Σοι εἰχομεν γράψει και προ πολλοῦ, ἀλλά τα γράμματα εχάθησαν ως πληροφορήθημεν ἀπό γράμμα του οικονόμου ημών Στεφάνου ἀπό 9 Ιουνίου. Επαναλαμβάνοντες λοιπόν τα ὅσα σοι εἰχομεν γράψει, σοι λέγομεν, κατά τα ὁποία ο οικονόμος γράφει το μετόχιον ἔχει ἀνάγκην χρημάτων τινῶν, τα ὁποία δεν δυνάμεθα να στείλωμεν διά την ακαταστασίαν του καιρού, ἀφ' ἐτέρου μέρους και η ιερὰ ημών μονή δεν ευκολύνεται τώρα, διά τούτο να ζητήσετε επιμόνως ἀπό τον κόν Ιωάννην Λωρέντσα γρόσια 8160 διά την εις ημῶς χρεωστικήν του, η προθεσμία της ὁποίας ἔπαυσε στις 10 Μαΐου· γράφομεν και εις αὐτόν να δώση ὅλα, ὁμως αν δεν δυνήθητε να λάβητε ὅλα, τέλος πάντων τα ἡμισυ ἢ μέρος αὐτῶν. Προς τούτοις και 1500 διά τα βόδια, επειδή δεν δυνάμεθα να στείλωμεν και ἄνθρωπον αὐτόσε διά την ρηθείσαν αἰτίαν, φροντίσατε διά τα πράγματα του Νεοφύτου ἢ να τα εκποιήσετε, δηλ. κάμετε ἀλλαγὴν καθὼς συμφέρει· διά το ελαιόλαδον ας φροντίσει ο οικονόμος να το φέρη μόνος μισθῶνων εν καῖκι περί του ὁποίου τῷ γράφομεν, μη ἀμφιβάλλοντες διά την εις την ιερὰν ημών μονήν προθυμίαν σου μένομεν. Τη 12 Ιουνίου 1854. Προς Θεόν ευχέται. Οι Επίτροποι της Ιερὰς και Σεβασμίας Μονῆς του Ξηροποτάμου προηγούμενος Ναθαναήλ Γεδεών γέροντας.

Στην ὡς ἀναγράφεται: «Να φροντίσητε διά τουλούμια αὐτοῦ, ἠθέλομεν στείλει, ἀλλά φοβούμεθα να μη χαθῶσιν εις τον δρόμον ως και τα προλαβόντα γράμματα. Λαμβάνει εσώκλειστον το προς τον Λωρέντσα γράμμα».

18

1853 Απριλίου 20

(σφρ.) Την υμετέραν τιμότητα πατρικώς ευχόμεθα

Έχοντες ικανήν πληροφορίαν περί του ευδιαθέτου και φιλανθρώπου της αγαθής ψυχής και καρδίας σας και βλέποντες τον μέγαν ένθερμον έρωτα και διακαή ζήλον σας, τον οποίον προσφέρετε εις τον Τίμιον και Ζωοποιόν Σταυρόν, πέμπομεν τον σινάδελφον ημών προηγουμένον κων Νεόφυτον διά να περιέλθει μετά τούτου την νήσον σας, κατά την ανέκαθεν συνήθειαν, προς εκπλήρωσιν αγιασμών και ιερών παρακλήσεων, υπέρ υγείας, ευημερίας και μακροβιώσεως υμών και των τέκνων σας και προς απαλλαγήν πάσης σωματικής και ψυχικής προσβολής του αντικειμένου. Όθεν νομίζοντες περιττόν να σας συστήσωμεν τον άνωθεν αδελφόν ημών, επειδή δεν αμφιβάλλομεν ότι θέλετε τον περιποιηθεί μετά μεγίστης προθυμίας, φιλοφρονούντες τούτον γενναίως, ένεκα της φιλοτιμίας σας, των γενναίων αισθημάτων σας και της προς τον ζωοποιόν Σταυρόν ευλαβείας σας. Ταύτα και επευχόμενοι να διέλθετε ταύτας τας εορτασίμους ημέρας υγιώς τε και ευτυχώς μένομεν. Την 20 Απριλίου 1853. Οι της Ιεράς και Σεβασμίας Μονής του Ξηροποτάμιου Επίτροποι προηγουμένως Ναθαναήλ Γεδεών γέροντας.

19

1915 Μαρτίου 16

(σφρ.) Εν τη Ιερά και Σεβασμία Μονή Ξηροποτάμιου τη 16 Μαρτίου 1915

Την ημετέραν εντιμότητα θερμώς εν Κυρίω ενχόμεθα

Κατά το από πολλού επικρατήσαν θεάρεστον και ευσεβές έθος ίνα κατ' έτος ο Τίμιος και Ζωηφόρος του Κυρίου Σταυρός περιάγεται εις την υμετέραν θεόσοφον χώραν προς αγιασμόν υμών, αποστέλλομεν και εφέτος Αυτόν διά του επιδίδοντος την παρούσαν σιναδέλφου ημών προηγουμένου κ. Κυρίλλου, μεθ' ενός ετέρου αδελφού ως βοηθού, ίνα ψάλλων αγιασμούς αγίαση δι' αυτού υμίας και παν το ανήκον υμίν.

Εκ των προτέρων οιν πεποιθότες ότι και αύθις, ως αείποτε, προσηκόντως υποδέξεσθε τους μετά του Τιμίου Σταυρού διαληφθέντας σιναδέλφους ημών και προσευχόμενοι ίνα ο Τίμιος και Ζωηφόρος Σταυρός περιφρουρή και διαφυλάττη την υμετέραν χώραν και δωρήται πάσιν υμίν πανοικί ευτυχίαν και την κατ' άμφω υγείαν διατελούμεν μεθ' υπολήψεως. Ένθερμοι προς Κύριον ευχέται. Οι Επίτροποι της Ιεράς και Σεβασμίας Μονής του Ξηροποτάμιου γέρον Αέτιος και προηγουμένως Ευδόκιμος.

Προς την Αξιότιμον Κοινότητα της εντίμου χώρας Μικρού Καζαβήτιου ευχετικώς.

Εις Μικρόν Καζαβήτιον.

20

Εν Μαριαίς τη 16η Μαΐου 1915

(σφρ.) Την υμετέραν φίλιν μας εντιμότητα θερμώς και εγκαρδίως εύχομαι

Διά της παρούσης μου ταύτης θερμοπαρακαλώ την υμετέραν εντιμότητα όπως φροντίσετε να μας αποστείλτε το έλαιον του Τιμίου Σταυρού, καθότι ετοιμαζόμεθα κατ' αυτές να αναχωρήσωμεν εις Άγιον Όρος. Εύχομαι δε όπως σας ανταποδώση ο Τίμιος και Ζωοποιός Σταυρός πλουσιοπαρόχως τον μισθόν του κόπου σας.

Της υμετέρας φίλης μας εντιμότητας αύθις θερμοεινχόμενος διατελώ μετά πολλής αγάπης και εκτιμήσεως. Ο περιοδεύων μετά του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού.

Προηγούμενος Κύριλλος Ξηροποταμινός

Προς την Αξιότιμον Κοινότητα της εντίμου χώρας Μικρού Καζαβητίου κ. τ. λ.

21

1854 Ιουλίου 25

(σφρ.) Την υμετέραν τιμιότητα εκ ψυχής επευχόμενοι ήδιστα κατασπαζόμεθα

Μετά τας ταπεινάς ημών ευχάς, και εις ερώτησιν της ποθητής ημίν αγαθής αυτής υγείας, ην Κύριος ο Θεός ημών χαρίζειτο αυτή εις ήδη πάμπολλα και πανευφρόσυνα, δηλοποιούμεν τη υμετέρα τιμιότητι ότι επληροφορήθημεν παρά του ημετέρου οικονόμου γέρον Θεοδοσίου ότι η τιμιότης σου παρεστάθητε και edώσατε άδειαν ίνα κοπή εν εκκλησιαστικόν δένδρον διά βουρδουνάρην του μύλου μας· όθεν πρώτον μεν υπερευχαριστούμεν διά το πρόθυμον της τιμιότητός σας, δεύτερον δε προς παραμικράν ανταμιοιβήν της εκκλησίας προσφέρομεν προς αυτήν μερικά ιερά, τα οποία παρακαλούμεν να τα δεχθήτε. Έτι μεν παρακαλούμεν τον οικονόμον μας γέρον Θεοδόσιον να τον έχητε υπό την εύνοιάν σας και να τον οδηγήτε εις τα καθήκοντα αυτού, και να τον προστατεύητε εις οποιανδήποτε υπόθεσίν του. Γράφομεν προς τον Άγιον Μαρωνείας και προς τον προεστώτα του χωριού κύριον Σεβαστόν διά να παρασταθώσι να εβγάλωσι το χοτζέτι του χωραφιού του μακαρίτου Χατζηξανθού· λοιπόν παρακαλούμεν και η τιμιότης σου να προθυμοποιηθήτε να λάβη τέλος αυτή η υπόθεσις· ομοίως να οδηγείς και τον οικονόμον μας πώς να φερθή εις αυτήν την υπόθεσιν. Αγαπούσαμεν εις ευκαιρίαν σας να σας απολαύσωμεν και προσωπικώς εις το ιερόν ημών μοναστήριον, το οποίον θέλει μεγάλως χαροποιήσει ημάς. Και ταύτα μεν ευχετικώς. Τα δε έτη της τιμιότητός σας είησαν θεόθεν πλείστα, πανευφρόσυνα και ψυχροσωτήρια. 1854 Ιουλίου 25. Της υμετέρας τιμιότητος ένθερμοι προς Κύριον ευχέται. Ο καθηγούμενος του Ιερού Κοινοβίου Εσφιγμένον, αρχιμανδρίτης Αγαθάγγελος και οι συν εμοί.

Στην ώα αναγράφεται: «Και όταν του χρειασθούν χρήματα και έχει ανάγκην να τον βοηθήσετε».

22

Εν Θεσσαλονίκη τη 18η Ιουλίου 1915

Φίλε κ. Βασίλη Α. Λογοθέτη

Προτιθέμενος να μεταβώ εις Τουρκίαν προς διάσωσιν της εν Μικρά Ασία εισέ-
τι ευρισκομένης, πενομένης και τα πάνδεινα σήμερον υφισταμένης οκταμελούς οι-
κογενείας μου και μη εξηρκούντων των χρημάτων μου, λαμβάνω το θάρρος, όπως
εις την κρίσιμον ταύτην περίστασιν εξαιτήσομαι και την υμετέραν συνδρομήν με
την διαβεβαίωσιν ότι θέλω της είμαι ειγνώμων και εγώ τε και άπασα η οικογένειά
μου.

Ευελπιστώ εκ των προτέρων εις τα όλως γνωστά μας και φιλάνθρωπα αισθή-
ματα, διατελώ μετά πολλής της φιλίας και υπολήψεως.

Όλως υμέτερος

N. Νηνούδης

Η διεύθυνσή μου έχει ούτω

Νικόλαον Νηνούδην

Προκημία – Καφενείον Βυζάντιον

Θεσσαλονίκη.

23

Πωλητήριον

Δι' ου δηλούται ότι οι υποφαινόμενοι αδελφοί Μυτιληνού Αλεξίου οικεία βου-
λή και αυτοπροαιρέτω γνώμη πωλούμεν προς τον εν Μικρώ Καζαβιτίω κ. Αναστά-
σιον Λογοθέτην ένδεκα ελαιόδενδρα, ήτοι επτά (7) εν τη θέση Μαυρομάτη και τέσ-
σερα (4) εν τη Αγία Θέκλη.

Την αξίαν δ' αυτών συμφώνως τη του δημοσίου εκτιμητού εκτιμήσει χίλια πε-
ντακόσια ενενήντα, αριθμ. 1590, γρ. λαβόντες παρ' αυτού εις έτερα οκτώ ελαιόδεν-
δρα εν τω τεμαχίω «Παπά Γεωργίου» χωράφι κείμενα. Διό και από κοινού κηρύτ-
τομεν τέλειον και ανενόχλητον ιδιοκτήτην και κύριον επ' αυτών τον ρηθέντα Α. Λο-
γοθέτην, απαλλοτριούμενοι ημείς και πας άλλος συγγενής μας παντός επ' αυτών δι-
καιώματος.

Εφ' ω και συνετάχθη το παρόν επισήμως εμιάρτυρον και παρ' ημών αυτών
υπογεγραμμένον ίνα τω χρησιμεύση ως ιδίας ιδιοκτησίας και όπου δει, και εις έν-
δειξη.

Εν Καλύβαις Καζαβιτίου τη 10η Ιανουαρίου 1910

Οι μάρτυρες

Γεώργιος Β. Τσουνκαλά

Στυλιανός Γράμμιος

Ιωάννης Ευαγγελίδης εκτιμητής

Ιωάννης Μυτιληνού βεβαιώ

Γεώργιος Μυτιληνού βεβαιώ τα άνωθεν

Κωνσταντίνος Δημητρίου βεβαιώ

Αλλετράς Αναγνώστου

24

Πωλητήριον

(σφρ.)

Διά του παρόντος ιεροσφραγίστου μοναστηριακού ημιών πωλητηρίου δήλον γίνεται ότι η ιερά ημιών μονή του Εσφιγμένου έχουσα υπό την κατοχήν της τεσσαράκοντα (αρ. 40) ελαιόδενδρα, κείμενα εις την τοποθεσίαν Μαιυρομάτη εν τη περιφέρειά του χωρίου Καζαβητίου της νήσου Θάσου, οικειοθελώς και απαραβιάστως επώλησεν αυτά εις τον κ. Βασίλειον Α. Λογοθέτην, κάτοικον του αυτού χωρίου, αντί γροσίων αργυρών τριών χιλιάδων διακοσίων (αρ. 3.200) και από τούδε αποξενούται η ιερά ημιών μονή. Όθεν εις ένδειξιν και ασφάλειαν αυτού εδόθη εις χείρας του το παρόν ημιών ιεροσφράγιστον.

Τη 19η Απριλίου 1912 εν Αγίω Όρει Άθω.

Ο Καθηγούμενος του Ιερού Κοινοβίου του Εσφιγμένου.

Σωφρόνιος ιερομόναχος και οι συν εμοί εν Χριστώ αδελφοί.

25

1856 Απριλίου 29

Έλαβον εγώ Άνθιμος Φιλοθεΐτης παρά του επιτρόπου μας κυρίου Αναγνώστη από 100 οκάδες λάδιον του μοναστηρίου μας γρ. τετρακόσια ενενήντα δύο, Ν:492: και δίδω το παρόν μου εις ένδειξιν και ασφάλειαν και εξοφλήσαμεν το από το έτος του 1856 το έλαιον. Τη 29 Απριλίου 1856. Άνθιμος Μοναχός Φιλοθεΐτης.

26

1892 Ιουλίου 9

Ο υποφαινόμενος Σουλειϊμάν Ζαπτιές λαμβάνω σήμερα παρά του κυρίου Α. Αναγνώστου τα δασίματα του χωρίου Καζαβίτης Παπάς κατά διαταγήν του εξ. Ζαμπετά Μεμουρού εις χρήματα

12 ½ λίρες οθωμ.	γρ. 1250
14 ¼ μετζίτια	γρ. 270,50
6 μεταλίκια	γρ. <u>1,90</u>
	1522,20

διά τα οποία χρεωστώ να παραδώσω απόδειξη του Ζαμπετά Μεμουρού και παραλάβω την υπογραφήν μου συν τη σφραγίδι μου.

(σφρ.)

Καζαβίτιον 1892 Ιουλίου 9 Σουλειϊμάν Ζαπτιές

27

30 Ιουλίου 1852

Γεν. Λογαριασμός του Ιμηρίου, του Παπάς Μαχαλέ Καζαβητίου εις Θάσον 1852

Δούναι -1852	-λαβείν
Του δι' όσον κειρεστέν εμβαρκαρίσθη ως	Του δι' όσα να λαμβάνει εκ διαφόρων δοσιμάτων ως
292 Ισηκκιμους καν.18 προς 22 γρ 6424-	1850 Λογαριασμός χαρατζίων γρ. 1395-
116 » » 20 » 23 » 2668-	- Πούσλας Αγ.Δημητρίου » 658,10
403 » » 15 » 9 » 3627-	- » Μαρτιέ και Σπέντζες » 617-
120 » » 13 » 13 » 1560-	- » Αγ. Γεωργίου » 412,20
187 λόφ. Φελούκα » » 187-	Από λογ. Χαβούζ Εφέντη » 7028-
1118 γρ. 14466-	10110-
50 βαπορίου αθλ. 15 σημει. 10 προς 128 γρ. 6400-	1851 Μελισσονόμια και γιδονόμια γρ. 157,2
1 » » 12 » 12 » 82 » 82-	» Μετρ. ο Διοικητής επλήρωσεν » 3630,5
2 » » 10 » 5 » 34 » 68-	» όμοιος ο ίδιος έδωσεν » 2422-
2 » » 15 » 10 » 128 » 256-	» Πούσλα Αγ. Δημητρίου » 620-
3 » » 12 » 12 » 82 » 246-	» » » Γεωργίου » 328,10
1176 7052-	» Μαρτιέ » 617-
2 βαπορίου » 10 » 8 προς 67 » 134-	γρ. 7774,37
3 » » 10 » 5 » 34 » 102-	Γιδονόμια και Μάντρες » 86-
1181 236-	Μελισσονόμια » 45,24
γρ. 21754-	Πούσλας Αγ. Δημητρίου » 620-
	» Μαρτιέ » 617-
	» Αγ. Γεωργίου » 296-
	1664,24
Δι'όσα προς εξίσωσιν του απέναντι λογαριασμού	Μελισσονόμια και γιδονόμια γρ. 166,10
και έμειναν εις χρέος του χωριού 1712,21	Από λογ/σμό λαδίου 1000 γρ. πρ. 33/4 » 3750-
	» 3916,10
γρ. 23466,21	γρ. 23466,21

Τον άνω κειρεστέν κοιμάτια χίλια εκατό ογδόντα ένα κατά την διαταγήν του Υ. Αυθέντος μας εμβαρκάρησαν εις Αλεξάνδρειαν προς τον ναύσταθμον θεωρήσαντες πάσαν μετά του χωριού ληψοδοσίαν, όσον κειρεστέν όσον και ετέρων δοσιμάτων έμειναν εις χρέος του κοινού προς εξίσωσιν του άνω λογαριασμού γρόσια «χίλια επτακόσια δώδεκα και είκοσι ένα παράδες» και ούτω εσαλδαρίσθη και εξωφλήσθη πας αναμεταξύ μας λογαριασμός μέχρις οβολού.

Θάσος Καζαβήτι την 30 Ιουλίου 1852/1268

Ο πρώην Διοικητής Θάσου Σαλήχ Βέης.

(σφρ. - υπογραφή)

Προς

Τους κ. κ. Δήμαρχον, Προέδρους και μέλη των Κοινοτικών Συμβουλίων Θάσου.

Έχοντες υπ' όψιν τον νόμον ΑΦΚΣΤ' της 27 Μαΐου 1887 περί ποιμνιοβοσκίας και έχοντες υπ' όψιν την φθοράν την προσγινομένην εκ της παρανόμου ποιμνιοβοσκίας εις τα κτήματα των κατοίκων σκοπούντες δε να τα πατάξωμεν αμειλίκτως μέχρις εκριζώσεως του κακού της παρανόμου ποιμνιοβοσκίας, πάντα παρανόμως βόσκοντα τα ζώα του, μικρά ή μεγάλα, εις μέρη άτινα θα προσδιορίσουν διά ψηφίσματός των τα κατά τόπους κοινοτικά Συμβούλια εντελλόμεθα όπως άμα τη λήψει της παρούσης συνέλθωσι τα Κοινοτικά Συμβούλια αμελητί υπό την προεδρείαν του Προεστώτος και καθορίσωσιν όρια (σύνορα) μέχρι των οποίων θα επιτρέπητε η ποιμνιοβοσκή, τα όρια δε θα είναι ενκραινή, ήτοι θα ορίζηται η απαγορευτική ζώνη εντός της οποίας θα απαγορευήται ανστηρώς η ποιμνιοβοσκή προς Βορράν, προς Νότον, προς Ανατολάς και προς Δυσιάς. Αμα τω καταρτισμώ του πρωτοκόλλου της ορισθείσης υπ' υμών περιοχής εντός πέντε ημερών θέλετε τοιχοκολλήσει εις την θύραν του κοινοτικού καταστήματος, εις το σχολείον, εις την θύραν της εκκλησίας και εις το δημοσιότερον μέρος της κοινότητος· επίσης το πρωτόκολλον της ορισθείσης περιοχής θέλετε αναγνώσει επ' εκκλησία επί δύο συνεχείς Κυριακάς· εάν δε μεσολαβή εν τω μεταξύ και εορτή τις και τότε να αναγνωσθή επ' εκκλησία· συγχρόνως δε οι διδάσκαλοι να το αναγνώσουν εις τους μαθητάς και μαθητριάς επεξηγούντες και κατηχούντες τους μαθητάς. Αποδείξεις της τοιχοκολλήσεως και επ' εκκλησίας αναγνώσεως θέλετε πέμψει προς ημάς. Πρωτόκολλα απαγόρευσης ποιμνιοβοσκίας εις την περιοχήν θέλετε συντάξει τρία, εξ ων εν θέλετε κρατήσσει εις τα Αρχεία υμών, αντίγραφον δ' αυτού θέλετε δημοσιεύσει και τοιχοκολλήσει, εν θέλετε πέμψει προς ημάς και εν προς τον κ. Ειρηνοδίκην.

Παραθέτομεν το άρθρον 11 του Νόμου ΑΦΚΣΤ' της 27 Μαΐου 1887 περί ποιμνιοβοσκίας προς γνώσιν και συμμόρφωσιν έχον ούτω.

«Επιτρέπεται να φονεύονται μέχρι τριών οι εντός των σταφιδαμπελών, σταφιδαλωνίων και πάσης ανεξαιρέτως φυτείας ή καλλιεργουμένης γης βόσκοντες χοίροι και αίγες.

Ο κύριος ή ο φύλαξ των ζώων τούτων δύναται να παραλάβη αυτά εντός τριών ωρών καταβάλλων και λεπτά πεντήκοντα δι' έκαστον. Άλλως εις ουδεμίαν υπόκειται αποζημίωσιν διά το κρέας και το δέρμα ο φονεύων τα ζώα ταύτα».

Επομένως κατά το άνω άρθρον του Νόμου, δύναται οι ιδιοκτήται πάσης καλλιεργουμένης γης και φυτείας να φονεύωσιν ατιμωρητί τρεις χοίρους και αίγας βόσκοντας εις τα καλλιεργημένα κτήματά των.

Παραθέτομεν υπόδειγμα πρωτοκόλλου περιοχής απαγορευτικής εντός της οποίας απαγορεύεται η ποιμνιοβοσκή.

Πρωτόκολλον απαγορευτικής περιοχής

Εν σήμερον την του έτους 1915 συνελθόντες ο Προεστώς της Κοινότητος τάδε (όνομα, επώνυμιον του Προεστώτος) και τα μέλη της Κοινότητος (έπονται

τα ονόματα και τα επώνυμα των μελών) και έχοντες υπ' όψιν την υπ' αρ. (σημειούται ο αριθμός εγκυκλίου του Υποδιοικητού Θάσου) ως και τον Νόμον ΑΦΚΣΤ' της 27 Μαΐου 1887 περί ποιμνιοβοσκίας, ορίζομεν απαγορευτικήν περιοχὴν εντός της οποίας απαγορεύεται αυστηρῶς ἡ ποιμνιοβοσκή, πας δε παραβάτης θέλει καταγγέλλεται και τιμωρεῖται κατὰ τον Νόμον, τα ὅρια της ἀνω απαγορευτικής περιοχῆς ορίζονται προς Βορρὰν εκ της θέσεως τάδε..... προς Νότον.....προς Δυσμιάς..... και προς Ανατολάς.....

Εν..... τη..... 1915

Ο Προεστῶς

Τα μέλη

Εν Θάσω τη 28 Ιανουαρίου 1915

Ο Υποδιοικητὴς Θάσου

(σφρ.- υπογραφή)

29

1915 Απριλίου 4

Αστυνομική Διεύθυνσις Δράμας

Προς τας υπ' αὐτὴν Αστυνομικάς Υποδιευθύνσεις,

Αστυνομικούς Σταθμούς και τμήμα Καταδιώξεως.

Επειδὴ κατ' αὐτάς ἐγένοντο πολλά δῆγματα λυσσόντων κινῶν εντέλλομαι να προκαλέσητε ἀπαντας τους κατοίκους των πόλεων, των κωμοπόλεων και χωριῶν της δικαιοδοσίας σας τους κατέχοντας κίνας ὅπως περιορίσωσιν αὐτούς και περιβάλλωσι διὰ φμιώτρων τάσσοντες ὀλιγοήμερον προς τοῦτο προθεσμίαν, ἄλλως διατάξατε την δηλητηρίασιν ἀπάντων των κινῶν των μη κατεχόντων τοιαῦτα και αναφέρετε εκτέλεσιν.

Εν Δράμῃ την 4η Απριλίου 1915

(υπογραφή)

30

1915 Απριλίου 14

Βασίλειον της Ελλάδος

Ο Οικον. Έφορος Θάσου

Προς

Τον κ. Προεστῶτα Μικροῦ Καζαβητίου

Κατόπιν των αποσταλέντων υπ' υμῶν εἰς την υπηρεσίαν μας χρεωστικῶν καταλόγων περὶ της ενεργηθείσης βεβαιώσεως της φορολογίας των αἰγοπροβάτων, μανδρῶν, κισλάδων και βοῶν της χρήσεως του ἔτους 1914, παρακαλούμεν ὅπως προβῇτε εἰς την εἰσπραξιν των οφειλομένων ἐπὶ τη βάσει των εἰς χεῖρας σας χρεωστικῶν καταλόγων κατὰ τα εἰθισμένα ἤτοι:

1. Δι' ἕκαστον αἰγοπρόβατον παράδες 2 λεπτ. 1 ½

2. Δι' ἑκάστον κισλάν παράδες 22 λεπτ. 15
3. Δι' ἑκάστον ζεύγος βοῶν παράδες 110 λεπτ. 65
4. Δι' ἐκάστην μάνδραν γρόσια 3 παράδες 70

και αποστείλῃτε ἡμῖν τα εισπραχθησόμενα ἵνα ἐκδώσωμεν το σχετικόν διπλότυπον.

Ἐν Λιμένι τη 14 Ἀπριλίου 1915

Ο Οικον. Ἐφορος Θάσου

(σφρ. υπογραφή)

31

1915 Ἰουνίου 21

Ο Αστυνομικός Σταθμὸς Σωτήρος

Πρὸς

Τον κ. Προεστώτα Μικροῦ Καζαβήτιον

Εἰς Καζαβήτιον

Λαμβάνω την τιμὴν να παρακαλέσω ὑμᾶς ὅπως δι' ἐγγράφου σας με πληροφορήσετε διὰ του ἐπιφέροντος ἐπὶ των ἐξῆς ζητημάτων.

1) Ἐάν ἐνεφανίσθῃ εἰς ἀμπέλους χωρίου σας νόσος περονόσπορος και εἰς ποίαν κλίμακα μικρὰν ἢ μεγάλην.

2) Ποίαν ζημίαν υπολογίζετε να ἐπιφέρῃ ἡ νόσος αὐτή εἰς οκάδας.

3) Τι ποσὸν υπολογίζετε να παραχθῇ ἀπὸ τας ἀμπέλους του χωριοῦ σας κατὰ το τρέχον ἔτος εἰς οκάδας γλεύκους, ἐκτὸς της ζημίας ἐκ της νόσου, εἴαν ἀνεφάνῃ αὐτή.

Την ἀπάντησιν ταύτην δέον να ἔχωμεν αὐριον π. μ., καθόσον ἐπειγόμεθα ν' ἀναφέρωμεν εἰς προϋσταμένην μας ἀρχήν.

Σωτήρ τη 21 Ἰουνίου 1915

(υπογραφή)

32

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ο ΥΠΟΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΚΑΒΑΛΑΣ

Αριθμ. Πρωτ. 1554

Ἐν Καβάλα τη 3 Ἰουλίου 1915

Πρὸς

Τους κ. κ. Δημάρχους και Προέδρους Κοινοτήτων της Υποδιοικήσεως.

Το Σὸν ἐπὶ της Συγκοινωνίας Υπουργεῖο διὰ της υπ' αριθμ. 66957 ε. ἐ. διαταγῆς του γνωρίζει ἡμᾶς ὅτι δέον μεριμνήσωμεν παρὰ ταις δημοτικαῖς και κοινοτικαῖς ἀρχαῖς, ἵνα προβῶσι εἰς την σύνταξιν σχεδίων ρυμοτομίας των οικείων πόλεων και οικισμῶν.

Τα σχεδιαγράμματα ταῦτα δέον να συνταχθῶσι παρὰ πτυχιούχου μηχανικοῦ ἢ ἀρχιτέκτονος και να περιλαμβάνωσι τας ὑπὸ της υπ' αριθμ. 8221 ἀπὸ 19 Ἰουνίου 1911 ἐγκυκλίου του Υπουργείου των Εσωτερικῶν (σελιδ. Νόμου Σκαλιστήρι 962) καθοριζόμενα στοιχεῖα, ἀφ' ου δε ἐλεγχθῶσι παρὰ του ἀρμοδίου μηχανικοῦ του Δη-

μοσίον, να προκληθῇ ἐπ' αὐτῶν πράξις του σχετικού δημοτικού ἢ κοινοτικού συμβουλίου, θὰ υποβληθῶσι ἡμῖν δι' υἱῶν ἅπαντα τὰ σχετικά διὰ τὴν περαιτέρω ἐνέργειαν πρὸς κύρωσιν τῶν ἐν λόγῳ διαγραμμάτων.

Εάν διὰ τινὰς πόλεις ἢ κώμας υπάρχωσι ἐν ἐφαρμογῇ διαγράμματα ρυμιτομίας νὰ υποβληθῶσι καὶ ταῦτα μετὰ τῶν απαιτούμενων σχετικῶν πρὸς κύρωσιν. Μετὰ ταῦτα θέλει καταστή δυνατὴ ἡ ἐπέκτασις τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ σχεδίων κ. τ. λ. διατάξεων καὶ εἰς τὰς πόλεις καὶ κώμας, ὧν ἤθελον τὰ διαγράμματα ρυμιτομίας.

(σφρ.)

Ο Υποδιοικητὴς Καβάλας
Μαρινάκης

33

Αριθμ. 587

Ο Αστυνομικὸς Σταθμὸς Σωτήρος
Πρὸς
Τὴν Προεστοδιομογεροντίαν Μικροῦ Καζαβητίου
Καζαβήτιον

Κοινοποιούμεν κατωτέρω ὡς ἔχει τὴν ὑπὸ στοιχείων Δ. Υ. τηλεγραφικὴν διαταγὴν τῆς Υποδ/σης Θάσου πρὸς ταχίστην δημοσίευσιν διὰ κηρύκων καὶ κωδωνοκρουσίας πρὸς γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων.

Σωτήρ τῇ 12ῃ ὥρᾳ 5ῃ πρωινῇ Σεπτεμβρίου 1915

(υπογραφή)

Δ. Υ.

Εκ Λιμένος
Αστυνομικόν Σταθμόν Σωτήρος
Σωτήρ

Εντὸς νικτὸς εἰδοποιήσατε καλουμένους ἐφένδρους καὶ ἐθελοντάς χωρίων Καζαβητίου, Καληράχως καὶ Σωτήρος αὔριον πρωΐαν ἀναχωρήσωσι σώματά τῶν δι' Εὐβοϊκού.

Αστυνομικὴ Υποδιεύθυνσις Θάσου
(υπογραφή)
Ανθυπασπιστὴς

34

Κοινοποίησις του Δημάρχου Θάσου Γ. Θωμαΐδη
17 Σεπτεμβρίου 1915

Αριθμ. Πρωτ. 120, 683

Υπουργεῖον Στρατιωτικῶν

513

Πρὸς

Απάσας τὰς Στρατιωτικὰς Αρχάς, Νομάρχας καὶ δι' αὐτῶν εἰς τοὺς Δημάρχους καὶ Προέδρους Κοινοτικῶν Συμβουλίων.

Περίληψις περὶ κλήσεως στρατευσίμων ἐνεστῶσης ἀπογραφῆς, κατόπιν τῆς ὑπ'

αριθμ. 98790, 98792 και 98798 προσκλήσεως των στρατευσίμων της απογραφής 1915 των γεννηθέντων κατά το 1895 και έχοντες υπόψη ότι ένεκεν ελλείψεως χρόνου δεν εδημοσιεύθησαν διά της εφημερ. Κυβερνήσεως πάντες οι υποβληθέντες ημίν στρατολογικοί πίνακες της ενεστώσης απογραφής, καλούμεν τους ανωτέρω στρατευσίμους όπως προσέλθωσι από 1-8 Οκτωβρίου προς κατάταξιν εις α Συντάγματα Πεζικού ή Ευζωνικού υπάγονται στρατολογικώς.

Επίσης θα προσέλθωσι προς κατάταξιν κατά την ως άνω χρονολογίαν οι αποκτήσαντες την ελληνικήν ιθαγένειαν διά πολιτογραφήσεως και γεννηθέντες από 1879 μέχρι του 1894 συμπεριλαμβανομένων οι μη τυχόν εκ τούτων εκγυμνασθέντες.

Ωσαύτως θα προσέλθωσι προς κατάταξιν κατά την αυτήν χρονολογίαν συμφώνως προς τας διατάξεις του άρθρου 6 του υπ' αριθμ. 535 Νόμου «περί Ναυτικής Στρατολογίας» απαλλαγέντες διά λόγους οικογενειακούς προ της κατατάξεως μεταφερθέντες εις τον Στρατόν της ξηράς, γεννηθέντες δε από του έτους 1879-1888 συμπεριλαμβανομένων.

Η παρούσα αναγνωσθήτω εν εκκλησίαις, ανά πάσαις ταις πόλεσι, κομοπόλεσι και χωρίοις των Δήμων και κοινοτήτων.

Εν Αθήναις τη 10 Σεπτεμβρίου 1915
Ο υπουργός Παναγιώτης Φ. Δαγκλής

Επ. Ι. Αναγνωσταράς
Αντισυνταγ. Μεταγωγικού

35

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ

Εκ Λιμένος αρ. 102 λεξ. 50 ημερ. 26/9 ώρα 11.30

889 λίαν επείγον

Προς τους προεστοδημογέροντας Καληράχης, Σωτήρος, Μικρού Καζαβητίου, Μεγάλου Καζαβητίου.

Διά του Αστυν. Σταθμάρχη Σωτήρος

Δινάμει της υπ' αριθμ./37311-517 διαταγής του Υπουργείου των Στρατιωτικών ειδοποιήσατε τους κατοίκους του χωρίου σας όπως έχουσι έτοιμα τα ζώα των μετά τα εξαρτήματά των και 4ων ημερών τροφήν ίνα τα παρουσιάσωσι εις την αναμενομένην επιτροπήν ης λάβωσι γνώσιν ενάρξεως της επιστρατεύσεως.

Ο Δήμαρχος Θάσου Γ. Θωμαΐδης

36

1915 Οκτωβρίου 6

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΝ ΘΑΣΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. 958

Προς

τους κυρίους προεστοδημογέροντας Μικρού Καζαβητίου

Συνεπεία τηλεγραφικής διαταγής υπ' αριθμ. 2786 ε. ε. του κυρίου Υποδιοικητού

Καβάλας καλουμένης της νήσου Θάσου όπως, λόγω της επιστρατεύσεως, εξέλθη αρωγός κατά την παρούσαν κρίσιμον οικονομικήν κατάστασιν προς περίθαλψιν των απόρων οικογενειών των επιστράτων αυτής, προς ευόδωσιν του ρηθέντος σκοπού παρακαλείσθε όπως εν συνεδριάσει ορίσατε επιτροπήν αποτελουμένην από κυρίας ή δεσποινίδας του χωρίου Σας, μας αναφέρετε δε δι' εγγράφου Σας αμέσως τα ονόματα της εκλεχθισόμενης επιτροπής, ίνα διαβιβάσωμεν ταύτα προς την 5ην Υποδιοίκησιν Καβάλας προς έγκρισιν πρώτον, λάβομεν δε οδηγίας του τρόπου συλλογής των βοηθημάτων και διανομής αυτών.

Εν Λιμένι τη 6 Οκτωβρίου 1915

Ο Δήμαρχος Θάσου

Γ. Θωμαΐδης

(σφρ.)

37

Αριθμ. Πρωτ. 4415

Καβάλα τη 10 Νοεμβρίου 1915

Προς κ. Βασίλειον Λογοθέτην

Διά ταυταριθμόν αποφάσεώς μας διορίσαμεν υμιάς μέλος της πρωτοβαθμίου κοινοτικής επιτροπής προς παροχήν περιθάλψεως εις τας απόρους οικογενείας των επιστράτων της κοινότητος Μικρ. Καζαβητίου.

Ο Υποδιοικητής Καβάλας

Μαρινάκης

(σφρ.)

38

Εν Λιμένι Θάσου τη 24 Οκτωβρίου 1915

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΝ ΘΑΣΟΥ

Προς

δεσποινίδα Αθηνάν Β. Λογοθέτου

Μικρό Καζαβήτιο

Αριθ. πρωτ. 1058

Θεωρούντες επιβεβλημένον κατά παρούσαν κρίσιμον οικονομικήν εποχήν λόγω της επιστρατεύσεως και η νήσος μας έλθη αρωγός προς περίθαλψιν των απόρων οικογενειών των επιστράτων, ενεκρίναμεν την διά τοιούτο επιτροπήν εν Θάσω προς συλλογήν εράνων.

Η εν τω χωρίω υμών συσταθείσα επιτροπή και εγκριθείσα δυνάμει του υπ' αρ. 3788 ε. ε. εγγράφου της Υποδιοικήσεως Καβάλας, αποτελείται παρ' υμών και των κ. κ. Μαρίας Ι. Βαγή, Μαριανής Γ. Ματσίνη, Βασιλείας Ι. Καραβασίλη, Μαρίας Δ. Βασιλιώκη, Ζαφείρου Γ. Γαλάνη, Ζαφείρου Παπαϊωάννου, Μαρίας Κ. Κοκκινογένη, Αγγέλας Γ. Παλιαγά, Ελισάβετ Ι. Δρακόντου, Μαγδαληνής Α. Κώστα, Παπαδιάς Παπαγεωργίου.

Πεποιθώς ότι μετά ζήλου και αυταπαρνήσεως θα αναλάβητε το υψηλόν φιλανθρωπικόν καθήκον διατελώ.

(σφρ.) Μεθ' υπολήψεως και τιμής
Ο Δήμαρχος Θάσου
Γ. Θωμαΐδης

39

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ

Εκ Λιμένος αρ. 104 22/12 16 ώρα και 30 λεπτά
1252 εξαιρ. επείγον

Προεστώτας Μικρού Καζαβητίου και προέδρους της πρωτοβαθμίου επιτροπής των απόρων επιστράτων οικογενειών.

Δυνάμει της υπ' αριθ. 4742 τηλεγραφικής διαταγής του κ. Υποδιοικητού Καβάλας ειδοποιήσθε όπως αποστείλετε συνταχθέντας καταλόγους ταχιαία συμφώνως της 4415 διαταγής περί περιθάλψεως των απόρων οικογενειών των επιστράτων υπογεγραμμένας εξ όλων των μελών της επιτροπής συμφώνως τω Βασιλικώ διατάγματι ίνα αποστείλω αυτούς εις Καβάλας.

Δήμαρχος Θάσου
Θωμαΐδης

40

Επαρχιακόν Ταμείον *Καβάλλας*.....
Νομός *Θράκης*.....

Υπείκωμα 3
Νόμος 676 του 1915 (374)

ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ
(Άρθρον 5 του εκτελεστικού Β. Διατάγματος).

Ελάβονεν παρά του κ. Ταμίου *Καβάλλας*..... διαγράμμιον *Λοιστεράματα εντός 3 μηνών*
(*49.60*)... ως παραταβώλην δι' έξοδα περιθάλψεως των απόρων οικογενειών των επιστράτων
της ενότητος *Μ. Καβαλίου* του Δήμου... *Θάσου*.....
ή Κοινότητος *Μ. Καβαλίου*... τοῦ μηνὸς *εφ'εμβρίου*... 1915
Εν *Μ. Καβαλίῳ* τῇ *31* *εφ'εμβρίου*... 1915

Οὕτως
(Τ. Σ.) (Υπογραφή)

Οὕτως
(Υπογραφή)
Παύλος Δούκας
Χρ. Δημόπουλος
Δημήτριος Παπαδόπουλος
Σταύρος Π. Πηλίου

Απόδειξη οικονομικής ενίσχυσης απόρων.

41

Αίτησις <i>Γεωργίου Μιχαήλ Χαραλάμης</i> υποψηφίου Βουλευτού του Νομού Δράμας. Καβάλλα τῇ 5/12/1915	Πρὸς τὸν Κύριον Δικαστικὸν Ἀντιπρόσωπον τοῦ Ἐκλογικοῦ τμήματος τῆς Ὑπο- διοικήσεως τοῦ Νο- μοῦ Δράμας. Ἀννάμει τοῦ ἀρθρου 30 καὶ ἐκ τοῦ περὶ Ἐκλογῆς Βουλευτῶν Νόμου διορίζω τὸν κ. ἀντι- πρόσωπον μου καὶ τούτου ἀναπληρωτὴν τὸν κ. ἐν τῷ Ἐκλογικῷ τμήματι τῆς Ὑποδιοικήσεως ἵνα κατὰ τὴν ἐνεργηθησομένην τῇ 6 Δεκεμβρίου 1915 ψηφοφορίαν πρὸς ἐκλογὴν Βουλευτῶν τοῦ Νομοῦ Δράμας μὲ ἀντιπροσω- πέυσῃ ἐν τῇ κἀλλῃ μου. Ὁ ὑποψήφιος <i>Γεωργίου Μιχαήλ Χαραλάμης</i>
---	---

Αίτηση Τούρκου υποψηφίου βουλευτῆ.

42

Ἐν Λιμένι τῇ 21 Μαρτίου 1916
Πρὸς τὸν κ. προεστώτα Μικροῦ Καζαβητίου
Κοινοποιούμεν ὑμῖν τὴν υπ' αρ. 377333 ε. ἐ. του ἐπὶ των Στρατιωτικῶν Ὑπουρ-
γείου για να λάβωσιν γνώσιν ταύτης οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

Πρὸς τὸν κ. Δήμαρχον Θάσου

Κωνσταντῖνος Βασιλεὺς των Ἑλλήνων

Προτάσσει του ημετέρου ἐπὶ των Στρατιωτικῶν Ὑπουργοῦ καὶ ἔχοντες υπ' ὄψιν
τις διατάξεις των ἀρθρων 14 καὶ 23 του υπ' αρ. 425 νόμου περὶ στρατολογίας του
κατὰ γὴν στρατοῦ των ἀρθρων 6 καὶ 7 του ἀπὸ 21 Αὐγούστου 1914 ημετέρου δια-
τάγματος περὶ ἀναθεωρήσεως αποφάσεων ἀνικάνων καὶ βοηθητικῶν κυρωθέντος
διὰ του υπ' αρ. 329 νόμου καὶ του ἀρθρου 60 του υπ' αρ. 535 νόμου περὶ ναυτικῆς
στρατολογίας ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν.

Καλούμεν

ὑπὸ τα ὅπλα ἀπὸ 10-18 Μαρτίου ε. ἐ.

1. Τους συμφώνως τῷ ἀρθρῷ 14 του νόμου περὶ στρατολογίας ἐγγεγραμμένους
εἰς τα μητρώα ὡς μὴ ἐγγεγραμμένους εἰς ταῦτα, γεννηθέντας δε κατὰ τα ἔτη
1884, 1885, 1886, 1887 καὶ 1888, ἵνα ὑπηρετήσωσι τὴν ὑπὸ του ἀρθρου τοῦ-
του ὀριζομένην ὑποχρέωσιν.

2. Τους εκ των αναθεωρηθέντων ανικάνων και βοηθητικών κριθέντας ικανούς ως και τους εκ τούτων μη παρουσιασθέντας ενώπιον των επιτροπών αναθεωρήσεως τους γεννηθέντας κατά τα έτη 1884, 1885, 1886, 1887 και 1888, ίνα υπηρετήσωσι σιμφώνως τω άρθρω 6 του από 21 Αυγούστου ημετέρου διατάγματος κυρωθέντος διά του υπ' αριθμ. 329 νόμου.
3. Τους κατά τα έτη 1884, 1885, 1886, 1887 και 1888 γεννηθέντας και δι' οιονδήποτε λόγον μηδόλως υπηρετήσαντας ή υπηρετήσαντας έλαττον των δύο μηνών προς εκπλήρωσιν της υποχρεώσεώς των.
4. Τους διά πολιτογραφήσεως αποκτήσαντες την ελληνικήν ιθαγένειαν μέχρι του έτους 1914 συμπεριλαμβανομένου και εγγραφέντας εις τα μητρώα αργένων υπό τα έτη γεννήσεως 1884, 1885, 1886, 1887 και 1888, μηδόλως δε υπηρετήσαντας ως μη κληθέντας εισέτι καθ' ο αποκτήσαντας την ελληνικήν ιθαγένειαν μετά την πρόσκλησιν προς εκγύμνασιν των συνηλικιωτών των.
5. Τους απαλλαγέντας προ της κατατάξεώς των εργάτας θαλάσσης γεννηθέντας κατά τα έτη 1879-1888 συμπεριλαμβανομένου, οίτινες κατά το άρθρον 60 του υπ' αριθμ. 535 νόμου περί ναυτικής στρατολογίας μετεφέρθησαν εις την δύναμιν του κατά γην στρατού.

Εις τον αυτών Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος διατάγματος.

Εν Αθήναις τη 5η Μαρτίου 1916

Κωνσταντίνος Β΄

Ο Υπουργός των Στρατιωτικών

Ιωάννης Α. Γιαννακίτσας

Ακριβές αντίγραφον πρωτοτύπου

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΘΑΣΟΥ

(σφρ.) Γ. Θωμαΐδης

43

Εν Καβάλα τη 25 / 4 / 916

Αριθ. 1426

Προς τον κ. Βασίλειον Λογοθέτην

Γνωρίζομεν υμίν διά της υπ' αριθ. 9909 αποφάσεως του κ. Νομάρχου Δράμας απηλλάγητε των καθηκόντων του προεστώτος της κοινότητος του Μικρού Καζαβητίου. Παρακαλούμεν όθεν υμιάς όπως παραδώσητε την υπηρεσίαν εις τον νεοδιορισθέντα προεστώτα Ιωάννην Παπανθήμιον.

Ο Υποδιοικητής Καβάλας

(σφρ.) Μαρινάκης

44

Αριθ. Διαταγής 68

Λιμίν τη 12/25/10/916

Προς τον κ. Δήμαρχον Θάσου

Ο κ. Παπάνθιμος, προεστώς Μικρού Καζαβητίου, υπέβαλε υμίν παραίτησιν ένεκα γήρατος. Ο αντιπλοίαρχος Στρατ. Διοικητής Θάσου απευθύνει αυτώ τας πλέον θερμιάς του ευχαριστήσεις για τας μακράς ας προσέφερε τη κοινότητα.

Την ύπαρξιν εν τη νήσω Θάσω του στρατιωτικού νόμου ο Διοικητής αποφασίζει: Ο κύριος Βασίλειος Λογοθέτης διορίζεται προεστώς Μικρού Καζαβητίου. Οι δε κκ. Αναστάσιος Μητσέκος, Γεώργιος Ματοΐνης και Δημήτριος Βαμβαράνης διορίζονται δημογέροντες.

Ο κ. Λογοθέτης θ' αποστείλει τω Στρατιωτικώ Διοικητή το πρακτικόν της παραλαβής υπηρεσίας, αφού πρότερον εξακριβώσει τους λογαριασμούς της κοινότητας.

Αριθ. πρωτ. 1389

Λιμίν τη 12/25/10/916

Ακριβές αντίγραφον

Ο Αντιπλοίαρχος Στρατιωτικός Διοικητής
Σκιάς

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΘΑΣΟΥ

α . α

Ο αντιπρόσωπος

Αποστέλλεται προς τον κ. Βασίλειον

(σφρ.) Α. Παύλου

Λογοθέτην, τω προεστώ Μικρού Καζαβητίου.

45

(σφρ.) *Republique Francaise/Gouvernement Militaire de Thassos*

Εγκύκλιος επιστολή προς τους προέδρους των Δημογεροντιών

Έχω την τιμήν να φέρω εις γνώσιν των κυρίων κ. Προέδρων των δημογεροντιών, τας κατωτέρω σημειώσεις των αποφάσεων, τας οποίας έλαβον μέχρι κοινοποιήσεως λεπτομερεστέρων διαταγμάτων.

1. Ισχύς του Προεστού.

Εις έκαστον χωρίον η εξάσκησις της ισχύος ανήκει εις τον Προεστόν, αντιπρόσωπον του Δημάρχου Λιμένος, όστις επίσης εξαρτάται απ' ευθείας εκ του Διοικητού.

Ο Δήμαρχος Λιμένος είναι υποχρεωτικώς ο μεσάζων μεταξύ του Προεστού και του Διοικητού.

Κατά συνέπειαν όλαι αι ανακοινώσεις οφείλουν να διαβιβασθούν εις τον Δήμαρχον.

Επιθυμώ κυρίως να καθορίσω την ισχύν ταύτην του Δημάρχου και των αντιπροσώπων του.

Οι λειτουργοί ούτοι θα εξασκήσωσι κατ' ιδίαν και κατά παραγγελίαν το κύρος των, διά τας αστυνομικάς και άλλου είδους υποθέσεις συμφώνως προς το διάταγμά μου το αφορών τον δικαστικόν οργανισμόν της νήσου Θάσου.

Τους δίδω το δικαίωμα να επιβάλλουν ποινάς το πολύ μέχρι 4 ημερών φυλάκισιν και 10 δραχ. πρόστιμον.

Το ποσόν των προστίμων τούτων θα μου αποσταλή καθ' εβδομάδα.

Ο πληρώνων πρόστιμον θα λάβη απόδειξιν διπλότυπον περί της πληρωμής.

Όλοι οι υπάλληλοι οι επιτηρούντες άνευ ουδεμίας εξαιρέσεως, συμπεριλαμβανομένων και των βακουφικών υπαλλήλων, οφείλουν αμέσως να αναφέρουν λεπτομερώς εις τον Προεστόν περί των βεβαιωθέντων παρανομιών και πταισιμάτων.

Εκάστην ημέραν έκαστος υπάλληλος θα παρουσιασθή υποχρεωτικώς ενώπιον του Προεστού και θα αναφέρει εις αυτόν παν ότι έπραξε την προηγουμένην ημέραν.

Ο Προεστώς θα λάβη, αν είναι αποχρών λόγος, αποφάσεις αμέσως και θα δώση λόγον εις τον Δήμαρχον Λιμένος, διά να διαβιβασθούν εις τον Διοικητήν ή εις τον Υποπλοίαρχον Πρόεδρον της δικαστικής επιτροπής και του δικαστηρίου απλής αστυνομίας.

II. Διάφοροι άδειαί

Επιτρέπεται

1) Η απόσταξη του οριγανελαιίου, του κατραμιού και των καρπών.

2) Η κατασκευή ξυλανθράκων.

Οι ξυλάνθρακες αυτοί δύνανται να χρησιμοποιηθούν είτε διά ιδίαν χρήσιν ή διά πώλησιν εντός της νήσου ή διά την εξαγωγήν.

Ουδείς φόρος δεν θα πληρωθή διά τους ξυλάνθρακας και τα ξύλα τα χρησιμοποιούμενα δι' ιδίαν χρήσιν των παραγωγών και των συλλεκτών των ξύλων. Οι κατωτέρω κανόνες οφείλουν να εφαρμοσθούν αυστηρώς διά την κατασκευήν των ξυλανθράκων, διά την συλλογήν των καυσοξύλων και διά την απόσταξιν.

1ο. Να χρησιμοποιήσουν τας ρίζας και τα χαμιόδενδρα (τσαλιά), αι οποίαι αποτελούν το εσωτερικόν του δάσους, αλλά τα μέρη εις τα οποία θα γίνη η υλοτομία θα είναι σαφώς και ακριβώς ενδεδειγμένα και καθωρισμένα περιοδικώς υπό του Προεστού παρουσία ενός απεσταλμένου του Διοικητού.

Εννοείται βεβαίως ότι η υλοτομία απαγορεύεται αυστηρώς εκτός του μέρους του καθορισμένου τοιουτοτρόπως.

2ο. Δύνανται να κόψουν τους κατωτέρω κλάδους των δένδρων, μόνον όμως εντός του ακριβώς προσδιορισθέντος τόπου υλοτομίας και μέχρι ύψους ενός αναστήματος ανθρώπου.

Δυνάμεθα και οφείλομεν με την συνδρομήν όλων των καλών θελήσεων και όλων των ευφυνών να καθαρίσωμεν όλα τα εσωτερικά των δασών.

Θα ελαττώσωμεν τους κινδύνους της πυρκαϊάς και θα καλλιτερεύσωμεν την ανάπτυξιν των θαιμιασίων δασών, τα οποία αποτελούν τον πλούτον και το καύχημα της ωραίας Θάσου.

3ο. Υπό τους ιδίους όρους θα καθαρίσουν τους ελαιώνας κόπτοντες τα πεύκα και τα χαμιόδενδρα, τα οποία περισφίγγουν τους ελαιώνας.

Η Διοίκησις οφείλει να ζητήση ως αντάλλαγμα των προσενεχθεισών υπηρεσιών εις τους ιδιοκτήτας, εφάπαξ μίαν ανταμοιβήν 10 λεπτών κατά ελαιόδενδρον, όταν θα τελειώση η εργασία εις έκαστον υποδειχθέν μέρος.

4ο. Τα πρόσωπα τα επιθυμούντα να επωφεληθούν από τα ανωτέρω επιτρεπόμε-

να, θα υποχρεωθούν να δώσουν τα ονόματά τους εις τον Προεστόν.

Ούτος (ο Προεστός) θα δείξη το μέρος το προς εκμετάλλευσιν, θα κρατή δε κατάλογον των ονομάτων των προσώπων εις τα οποία έχει επιτρέψει, και οι φύλακες θα λάβουν γνώσιν τούτων καθ' εκάστην.

Διάφοροι απαγορεύσεις.

Η τιμωρία διά τας παρανομίας τας αφορώσας την δασικήν ύλην θα είναι ανηλεής. Απαγορεύεται αυστηρώς

1ο. Να πριονίζουν την ξυλείαν αλλού, παρά μόνον εις τα περὶχωρα των χωρίων, εις τα ορισθησόμενα υπό του Προεστοῦ μέρη και εις την παραλίαν.

2ο. Να γίνῃ φόρτωσις οικοδομησίου ξυλείας εις Σκάλας κειμένας εκτός της δασικῆς περιφέρειας, οπόθεν προέρχεται η ξυλεία.

Η φόρτωσις πλοίων δεν δύναται να γίνῃ, παρά με γραπτὴν ἀδειαν ζητηθείσαν προηγουμένως ἀπὸ τον Διοικητήν.

3ο. Να κόψουν δένδρα εις τα πλάγια των δρόμων, και αν ἀκόμη επιτρέπεται η υλοτομία.

4ο. Να βόσκουν τα ποίμνια εις τα εδάφη τα οποῖα ἐκάησαν ἀπὸ πυρκαϊάν.

Η επαναδιόρθωσις των δασῶν τούτων ἀνήκει εις την πρωτοβουλίαν της Κυβερνήσεως.

Συνιστῶμεν να στείρωσι κοινονάγια (κοινοτουσέλες) πεύκων εις την στάκτην προπάντων κατὰ τον μῆνα Σεπτέμβριον.

Καπνός

Ο Διοικητής επιθυμεί να αναπτύξῃ την καλλιέργειαν του καπνοῦ, ἥτις εἶναι ελευθέρῃ εις ὅλους.

Γεώμηλα (πατάτες)

Ο Διοικητής κάμνει ἐκκλησίαν εις την ευφυῖαν των κατοίκων διὰ την επανάληψιν αὐτῆς της καλλιέργειας.

Αμπέλους

Ο οἶνος της Θάσου ἦτο ἄλλοτε περίφημος.

Εν Λιμένι Θάσου τη 26/9 Ιουλίου 1916

Ο Αντιπλοίαρχος

Στρατιωτικὸς Διοικητὴς Θάσου

Σκιὰς